

© 254.

5-957

Wiimne.kiri.

V.Sardou.

Wanemoise
näiteleava
+ TARTUS. +

139

Eesti Üliõpilaste Seltsile

Wanemuise näitelawa poolt.

Wimne kiri.

Lustmäng kolmes vaatuses.

Victorien Sardou.

Tõlkinud K. Kadak.

Wanemuise
näitelawa
✠ TARTUS. ✠

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76177

Wanemuise näitelawa
Juuni 1911.

Osalised:

Prosper von Bloek

Titus von Vantwe

Clarisse, tema naene

Marthe von Busolles

Susanne von Brie

Thirion, wodusumija

Colomba, tema naene

Paul von Temple

Bussomier, tollimaja direktur

Ewa Solange, peremansel

Claudine, watudruk

Baptiste, teener

Henri, teener

Mrs Prosperi teener

Jahimehid

Tüni mängunwht: Chinoni
lähedal maal.

Esimene vaatus.

Wanatuudi siseseadud saal.
Paremal ja pahemal pool tagaseina-
nurkades kaks lahtist klaasust,
mis parki wiivad. Tagaseinas keskel
kamin selle kohal aken, ühest
tüxist. Kummagi pool kaminat
raidkruju jalq. See mis pahemal
pool, on tühi, selle pääl onis
paremal pool seisab peenikesest
portselanist tehtud Flora kruju.
Sohvast paremal pool teise külissi
sees on üks mis elutuppa wiib.
Keskel, natuke pahemal pool on
ümargune laud kus lamp, naeste
rahwa näpentiä ja mõned raa-
matud pääl on, toolid ja leen-
toolid. - Hammik. Klaasüks

paremal pool on lahti]

1. etendus.

Baptiste. Henri. Claudine.

[Baptiste pah. pool rlopiis patju.
Henri pörandal, naelutab pö-
randariiet rinni. Claudine pah.
pool, pühis üht leentvoti tolmusk
puhtaks.]

Baptiste. On aga na härra von
Vanhove'il auu, sias jahile tulla!

[Wiskab sohwa pääle pahem. pool
piakali.] Minna panin oma luo-
tuse selle pääle et ta meid ku-
hugi supeeluskohhta wiie - sääl
tahtsin ma omia jeeasjahaigust
pörandada.

Henri. Minule ei meeldi siin su-
gugi. Juba nella wiist saadin
himmniku neelame me siin tol-
ome. [On nagu tirklane pörandada -
le istunud.]

Baptiste. Ja seda näutakse ini-

5.

meste käest, kes eila terve päev raudteel raputada on saanud.

Claudine [lentooli pääle istudes], Päälgi veel teises klassis.

2. etendus.

Condised. Dr. Solange

Solange [pah. poolt]. Aa, see ei ole paher!
Utlige eiige: sel kombel ei kuluta teie
kiil palju oma saapataldu, mis?

Claudine. Mis? Kellega on meil aui
rääkida?

Solange Teil on aui proua Solangeiga
rääkida, peremamsliga siin härra
von Vankove'i lussis, ja armulise proua
ammega, minu armas.

Baptiste Bawin proua ammike te-
ma unmalapese pärast õnne! Ta
on suureks ja ilusaks kasvanud. Aga
mis teie viisisse paantub, seda lussi
kurras pidada ja puhast heida. ...

Solange. Koh?

Baptiste. Koh, sellega ei ole teie emmast
mitte liiga palju vaevanud. Siin

oli ju igal pool tolmu, mis ema
kaks aastat wana wõis olla.

Solange, kolm aastat
Baptiste, Henri, Claudine [naedes]
kolm aastat!

Solange [lihtsalt] kahjuks küll
kolm aastat! Wana preua von
Cusolles'i, armulise preua ema
arasõidust saadik preili Cla-
rissega - teie ei ole teda tundnud -
tema arasõidust saadik Pariisi
herra von Vanhove'ipalma, sel-
lest ajast saadik ei ole siin
tolmu pühitud. Wana hummiku
mindi äkki teie ja preua
von Cusolles ütles mulle tusa:

'Solange, pane kõik kõvasti kin-
ni, hõia kõik luku taga, et
midagi ära ei warastata, ja
ära enne lahti tee, kui ma taga-
si tulen.' Wä' hää preua! Ta
ei tulnud tagasi, ta suri, üks

7.

aastas pärast oma tütre pulma, ja
nii jäi siin kõiks luksu taha ja
puutumata, kuni eila õhtu peili
Clarisse, nüüd proua von Van-
hove ootamata sija jõudis, ühes
oma anehega, ja mulle ütles, kui
ta vanusest välja astus: „Puttu, puttu,
amme! saal lahti ja hõmmel nii
vara kui võimalik puhtaks. Wõi-
raid tuleb hõmmikusseegires ja lüü-
naks.“ Säär teigin ma siis täna hõm-
miku lahti, nagu mul kästet oli, see
tema on nüüd proua.

Henri. Sellepärast siis see tolm ja see
korvatus siin - ?

Solange. Ja, sellepärast. Aga selle asemel
et lobiseda, tehke et te valmis saate.

Henri. Ah, veel paar plaksu tolmu-
püsti ja valmis ongi! [Tahab Flora
kui tolmutada]

Solange. Onnetu inimene! Ära Florat
puutu!

Henri. Mink siis mitte? Teie Flora on

- Tolmu täis.

Solange. Unsköin! Mitte peen-
tuda. See on meelatud! Sellest
õnnetusest saadik mis teisele
kujule juhtus, mis siin teise posti
otsas seisis, ja -

Köin. Ja?

Solange. Tolmu puhkimise juu-
res maha lükkati ja tuhandeks
tüniks katni läks. - Armuline
proua oli nii meelest ära, ja
pääle tema ja preili Clarisse
ei tohtinud keegi enam Florat
puutuda. Ta on väga nallis

Henri. Mimipäras!

Solange [võtab tolmupeinsli] And-
ke siia, ma teen, mis veel te-
ha on.

Claudine. Seda parem. Siis võib
minna. Mul on nii kui nii ja-
nu ema šokoladi järele.

Henri ja mina igatsen vanni
saada.

9.

Baptiste. Ja mina pean kirju kirjutama.

Henri [pilgates] Jumalaga, armuline proua Solange.

3. etendus.

Solange Siis Paul.

Solange. Ja, minge aga! - Tore rahwas! - Tsearanes see oma šokoladiiga tšepselest, ergeid teerajaid ei ole warti enam olemas.

Paul [tasa] Solange!

Solange [ümber pöörates]. Härra Paul siin?

Paul Ja; magab ta veel?

Solange. Kes? - Proua van Vanhove?

Paul [kohmetult]. Ei, preili Marthe!

Solange. Ah, teie tunnete preili Marthet?

Paul [kohmetult]. Ja, ja!

Solange. Ja selle pärast lähete teie punasens?

Paul. Ei, hoidku! mina ei lähe punasens [enesele] Wana muor en vastumeelti.

Solange. Noh, kus te siis preili
Marthet tundma olete õppinud?
See ei ole ju oma kahensamast
eluaastast saadik siia lüssi
saanud.

Paul. Parisis

Solange. So?

Paul. Ja, Parisis, kahe kuu eest,
kui ma oma eestkostjaga, härra
Thivioniga siäl olin.

Solange. Waata, waata, härra
Thivioniga, meie härra naabriga.
Ja see tulebustas teid proua von
Vanhove'iga?

Paul. Ja, ja preili Marthe'ga.

Solange [waatab talle otsa
ja naerab]. Aha!

Paul [wäga kohmetult]. Ja.

Solange [waata, waata!]. Härra
Pauli käest ei ole tarwis sugu-
gi küsida, ta teeb sulle asja eme-
tigi selgens.

Paul. Selgens! Mis selgens! Aha

ei ole ju midagi ütelnud.

Solange. Ja asja ometigi selgeks
teinud! [enesele]. Nii suguse mehe
legard on ime armas!

4. etendus

Endised. Marthe

Marthe [ratsakleidis]. Tere tulemast
härä Paul!

Paul. Aa! Preili Marthe!

Solange. Sa armas, teie magate veel
mõtelge ometi.

Marthe. Magan! - Ma olen juba
kaks korda ümber terve Chinuni
linna ratsutanud üsna üksi, nagu
mõni inglane. - Säh, ammre, võta!

[Annab talle kübara ja pitsa]

Solange. Pean oma teid siis üksi
jätma niisuguse mehe härraga mis
Voh, ratsune õnne! Heääd päeva
härä Paul! [Ära]

5. etendus

Paul. Marthe

Paul [enesele]. Wastumeelt on see

vanamees [Kõvasti ja elavalt]
 Oo! minu preili!

Marthe [teda pilgates, elavalt]
 Oo, minu härra!

Paul [kohmetult, siis elavalt]

Kuidas teie näsi siis on näinud,
 sest saadik kui mul enne ei
 ole olnud teid näha?

Marthe [nagu enne]. Mitte sugu-
 gi halvasti mitte sugugi hal-
 wasti! - ja teil?

Paul [segaselt]. Oo, nüüd hak-
 kate teie jälle päale, mind pil-
 kama, nagu Parisis!

Marthe [naerdes]. Jumal hoidku!
 Jumal hoidku! ja mis te siis
 hääd olete teinud selle kahe
 kuu sees?

Paul. Hääd? - Mitte midagi
 Marthe. Mitte midagi, mitte
 midagi luuletikku?

Paul. Peda küll -

Marthe. Ah siis emetigi sal -

misid! Neid näitate mulle
emeti?

Paul [clawalt]. Oh ei!

Marthe. Ja miks siis mitte?

Paul. Best et saäl asju ette tulile
mida ma ütelda ei wõi.

Marthe. Teie ei pea neid ka mitte
üttema, ma luen neid.

Paul. Salgi mitte. - Ah, ma olen
emetu inimene.

Marthe. Mis te ütlete!

Paul. Lubage, et ma teid jumala-
ga jatan - mõni teine nörd, põ-
dast -! [Wõtab kũbara]

Marthe. Noh, siis mõni teine nörd
ja mina wõin minna? [Läheb]

Paul. Teie lähete?

Marthe. Noh, teie ütlesite ju praeg-
gi, et teil mulle midagi ütelda
ei ole.

Paul. Oo, kõige tahtsam asi il-
mas, kui ma ainult selleks jil-
gust leiaksin!

Marthe. Kas teate, miste teie
gema peate, härra Paul?

Paul. Mis siis?

Marthe. Te peate paar tundi
jalutama ja enmast ära jah-
tuda laskma. Ja iseäranis sal-
misid ei pea teie enam mit-
te tegema.

Paul. Kuidas?

Marthe. Mitte salmisid! Paris
lihtlakeses härlinus keeles.

peate te enesele ütlemas, mina,
Paul Temple, olen üks väga koh-
metu isand.

Paul. Seda ma olen!

Marthe. Nüüd votan ma juba
maks kuud oma sõpra, kes
Parisist Chironi pidi tulema.

Paul. Ja!

Marthe. Ma votan kärsitult.

Paul. Sekundisi olen ma li-
gemed -

Marthe. Ja kui ta viimati tuleb siis ütlen ma: Hei! Mul ei ole teile midagi ütelda, pärast vahest -

Paul. Teil on usna õigus.

Marthe. Nagu ei oleks see mis teil ütelda on, mitte häa, mitte ilus, mitte auus.

Paul. Usna õige.

Marthe. Ja nagu ei kuulaks preili Marthe seda mitte lahkelt päält. -

Paul. Oo, minu armas preili, ja! -

Marthe. Noh, siis minge jalutama, ütlege seda õhku, siis tulge tagasi, siis ütlege seda veel kord ja siis kuulama päält.

Paul. Oo, laske mind nüüd -

Marthe. Ja siis saate te näha, kas ma mitte lahkelt päält ei kuula. Lõpe ja jällenagemine, härra Paul! [Pahemall poole ära]

Paul. Tore! Väga tore! Nüüd olen ma talle emeti mõin ära ütelnud,

16.

ei tema üles ju mulle! Aga asi
on süügi ära üteldud, sellest ole-
me üle!

Columba [väljast], Paul!

Paul. Jo. - püüa Columba, mi-
nu eestkostja abikaasa, ei see ei
sünni minu õnne sekka! Mina
olen armastuseavalduse teinud,
mina olen kõige õnnelikum
inimene! [Parki, paremalt poolt
uksest, tagast]

C. tendus

Thirion. Columba

Columba [pahemalt poolt tagast
sisse tülles]. Paul! Paul! Kus ta
süis on?

Thirion [liblikavõrguga, kus lib-
likas sees on]. Liblikas? - Siin.

Columba. Ah, kes räägib süis si-
in liblikast! Ma räägin Paulist,
keda ma siin saalis nägin.

Thirion. Paul ja ikka Paul!
Sul ei ole muud kui Paul pääs!

Colomba. Ja sina teeksid hästi,
kui sa parem tema taga oleksid,
kui ilmast ilma oma liblikate
ja putukate taga.

Thirion [laua juurde istudes ja
liblikat kübara külge pistes]

Liblikate kojamine on kahjutu
ajaviide.

Colomba. Aga sina oled kahjulik
estkostja sellele lapsele!

Thirion. Ah, see laps on kaks-
kümmend aastat wana

Colomba. Ja päris kuulmata
elav sellest Parisis käimisest
saadik, mida mina ial luba-
nud ei oleks.

Thirion. Mis siis mitte? Sa peidi
oma asjaajajat tundma õppi-
ma, ja ilma ka.

Colomba. Mis jaoks?

Thirion. Mis jaoks? Ja, minu
estkostmise aeg jõuab varsti
lõpule, ja kui aeg tuleb, et ta

naist hakkab võtma -
Colomba. Naist võtma! See puu -
 dus veel! Mis jaoks peab neid
 inimene naist võtma.

Thirion [kangestiimestades]. Mis
 jaoks?

Colomba. Ma keelan sul ära
 temale misuguseid asju paha
 toppida!

Thirion. Aa!

Colomba. Pallidel ja näitemän-
 gsid vaatamas on ta käinud
 ja kõige kergemeelsemat sorti
 naesterahvaid näinud, välja -
 löigatud kleitidega -

Thirion. Väljalöigatud - aga -
 armas laps - võin noored ja ilu -
 sad naesterahvad kannavad

Colomba. Sellest ei saa sa aru!

Thirion. Aga ta on ju ainult vä-
 ga auusaid naesterahvaid
 tundma õppinud, näitusens pruu
 von Vanhobe -

19.
Columba. Waga eige! [Poole häw-
lega]. See nokette.

Thirion. Aga Columba!

Columba. Kuisi aga oma Ibiina
sõbra, hära Prosper von Bloeki
näest, kes meile paari päeva eest
nagu taevast kaila langes - kü-
si ainult selle näest, kas ta mit-
te sellele Clarisse preili ümber
sekkord siin Chinonis, ei libitsenud,
mõnda et meesugusel ihukas-
wad püsti tõusevad.

Thirion. Wuh, miks ei pidanud
ta mitte niusuguse ^{ilusa} heu ümber
libitsema? Kui sind kuulata,
peaks arvama -

Columba. Mida peaks arvama?

Thirion. Et armastus üleüldse
kuritegu on.

Columba. Seda ta ka on

Thirion [wainides ja temale otsa
waadates]. Ja, sul on õigus.

7. etendusEndised ProsperProsper [täiesti valges riides, päevavarju ja hiina tuulelehvitataga]

Siin abikaasal on ikka õigus!

Colomba. Ah, teie? - Essand Jumal, käisite te selles ülikonnas mulitsal?Prosper. Ma olen selles ülikonnas üle terve ilma ära käinud, mis ei peaks Chinoni linnake teda ära kannatama? Olse vastupidiselt, mul oli ka siin temaga õnne.

Uuele ratsutajale naisterahvale meeldisid ma nõnda, et ta sugu- gi järele jätta ei saanud minu üle naernast - ja ta oli väga ilus, see noor amazone.

Colomba. Tä naeris teid wälja, muud midagi! Tuulelehvitataja ja päewavari - see ei ole tõesti mitte kohane mehele.Prosper. Mida nimetate teie koha-

sexs, armuline proua ?

Colomba. Guu Jumal - moodu!

Prosper. Ja seda ütlete teie mehele, kes praegu ümber terve ilma on reisinud ja kõik moodid, mida ainult mõelda võib, läbi teinud. Chinonis võib olla, ei ole see praktiline suveülikond moodis, aga Hiinamaal on ta moodis Colomba. Ja hiinlaste juures!

Prosper. Ja Hiinlaste juures! Ja sellega arvate te midagi põlgavat ütelnud olevat! Ja ometigi ei kanta sääal ahjutoorusid kübaratena pääs, ei kanta walejuukseid ega muud samast kraami. Olge kindel, proua Colomba, igal rahwal on omad patsid.

8. etendus

Endised. Bussionier

Bussionier. Ja mis sugused patsid!

Minu ema keigati hiljuti ära.

Skirion. Bussionier! Siin?

Bussonier. Bussonier siin! Ihu-
sat proua von Vanhove'i ter-
witamas

Prosper. Ja tohib küsida, mis
pats teil ära läy eti?

Bussonier. O ja, seda tohile. Mul
oli naene.

Thirion. Bussonier!

Colomba. Härra Bussonier } (ühel-
ajal)

Bussonier. Mul ei ole teda enam!

Thirion. Kuidas?

Colomba. On ta surinud?

Bussonier. Ei, ta elab väga rõõm-
sasti. Keegi teine meeldis talle pa-
remine kui mina, ta pütkas ühes
sellega ära.

Colomba. Kõle!

Thirion. Aga Bussonier, kuidas
võid sa seda minu naese kuul-
des ütelda?

Bussonier. Ja, kui mina seda kõi-
ge enne ei ütles, ja kõige enne selle
üle ei naera, siis ütlevad seda tei

sed ja naeravad mind wälja.
Ma teian, et see nõnda parem
on.

Columba. Teie olete tüüpovlest
mõttetark!

Bussonier. Muidugi olen ma
seda. Ma olin ju ka aues ahi-
lumees ja mõtlen ka auesaks
mehes jääda, ehk küll minu
naene mind autil kombel
maha on jätnud.

Prosper. Ometi nõrd mees ilma
eelarvamisteta.

Bussonier. Ma tänan teid. Tsegi
naesterahwad kiidavad mind,
preili Susanne von Brie-

Thirion. On see siin?

Bussonier. On siin, praegu jõu-
dis ta päralt. Ta trüestis mind
wäga lahkelt.

Columba. [armukadedall]. Sina
tunned teda, Thirion?

Thirion. Aga Columba —

24.

Columba. Kes see on, see preili
Susanne von ~~Boie~~ - ?

Bussomier Boie. Ta on proua
von Vanhovei söber ja waimu-
riks parislane, kes juba kümme
kosilast minema on saatnud.

Columba. Siis wana tüdruk?

Bussomier. Weel mitte, armuline
proua. Aga tast saab wabest
muisugune. Tema mehest ei ole
meie mehed mitte huvitawad
küllalt, ehk küll teda praegu
minu saatus huvitab. Ta rää-
gib ja elab wabalt, see on tõsi,
kuid on täiesti laitmata naes-
terahwas.

Columba. Tõesti?

Bussomier. Tõesti!

Thirion. Columba!

Bussomier. Ja väga kena, ehk ta
küll asjade üle räägib, mille eest
meie kangesti häbelikud maeste-
rahwad ära jooksawad.

Thurion. Bussonier!

Columba. Omm, et ta mitte härra von Vanhove'i naene ei ole, - sel-
lest saaks ilus abielu!

Prosper. Mins?

Bussonier. Vanhove on hollandlane ja väga armukade.

Thurion. Wait! Saäl ta tuleb.

Bussonier [poolehäälega Prosperile]
Tal on jälle midagi oma naese vastu, ta otsib Othello sinaräti -
kut igas murgas.

Prosper [poolehäälega Bussonierile]
Soesti armukade?

Bussonier [nagu türklane].

9. etendus

Endised. Vanhove.

Columba. Sere hommikust härra von Vanhove, kuidas te magate?

Vanhove. Hem! Täna.

Bussonier. On pruua von Vanhove'i juba naha

Vanhove. Juba? - Ma arvan...

Thirion. Noh, siis väime meie teda teretada, ja jätame teid selle härra raga siin üksi. [Sulvestades]. Härra Prosper von Bloen, su sõber, kellest ma teile eila õhtu rääkisin, ja kes teiega kõnelda soovib Vanhove. Minuga? Hää.

Prosper [enesele]. Nagu jää.

Thirion. Jällenägemiseni! [Mõlemad ära]

10. etendus

Prosper. Vanhove.

Vanhove [tooli võttes ja istet pakkudes]. Kas tahate ühes meiega jahile tulla, härra von Bloen?

Prosper. Jahile? Ei, mu härra, täna. Minul on hoopis teistsugune jaht ees.

Vanhove [xülmalt]. So?

Prosper. Lubage, et ma ilma pine-
ma jututa asja juurde tulen. Mi-
na olen poissmees, tulen praegu
Ida-Indiast ja tahan naist võtta?

27.
Vanhove. So?

Prosper. Ja nimelt õige pea
Vanhove. So?

Prosper. Järgmisel põhjusel. Mul
on väga rikas onu, ja mina olen
tema pärija. Minu oma varandus
on otsas, puhas ära kulutatud
kaugete reiside läbi.

Vanhove. So?

Prosper. Ja teie saate minu käest
küsimata, miks ma nii palju kau-
gid reisisid ette olei võtnud?

Vanhove. Ei!

Prosper. Ei?

Vanhove. Ei!

Prosper. Ei, siis kardetakse see teid
kuul vaevalt, kuidas üks armas-
tatud naesterahvas mind hirm-
sasti pettis, ja mind ilina mööda
hulkuma ajas.

Vanhove. Ei.

Prosper. Ei?

Vanhove. Ei!

27.
Prosper. Aga teie tahate ometi
wakest neid põhjusi tundma
õppida, mis mind naist wõib
ma küürustavad

Vanhove. Ei.

Prosper. Ah, wabandage, teie peat-
te neid tundma õppima, sest
muidu ei ole sellel, mis ma teile
ütelda tahan, ühtegi mõtet.

Vanhove. So? - Ma olen siis un-
dishimulik.

Prosper. Ma ütlesin teile, et mi-
nu onu wäga isemulne on

Vanhove. Ei.

Prosper. Wõh siis ütlen ma sulle
seda nüüd sissijuhatuses. Mõ-
ne nädala eest langen ma talle-
kolmeaastase aravleku järel -
ärki jälle majasse, ühes terve
koorma papageide ja krokodi-
lidega, taistopitutega nimelt,
ja hüüan rõõmsalt: "Tere õhtust,
armas onu!" Selle asemel, et

29.

mulle kaela langeda, vastab ta:
„ Ah, sina võrukael oled - ? - Mi-
na see olen, armas onu. - - On sul
vähemalt naene? - küsib ta edasi.
Mina mõtlen silmapilke aega jä-
rle, kas - mul oli nii mõnda juh-
tunud - ja pean vämaks ometi vllema:
„ Armas onu, naist ei ole mul mitte. -
Kuidas, karjub tema; südamega
poisijõmpsisas sina, sinu pärast olen
ma poissmehes jäänud, ainult
sinu pärast, selles lootuses, et ma
sinu majas omaie kodu leiari -
ja sina jätad mind nüüd üksi
süa, sellesse turvikuuri ühes wana
Athenaisga? [Nõnda on tema
peremamsti nimi]. Katsu, et sa
kohe minema saad ja omaie
naese otsid! - Naese, armas onu,
kus süis? - Kus sa aga tahad,
võrukael, igal pool on ilusaid
tüdrukuid; ja sääl teisel pool
Rhenanis nautuses olla üliarm -

30.

seid. Kuus nädalat annan ma
sulle aega, mitte rohkem. Kui see
mitte kuue nädala sees puudige
ei tule, siis võtan ma Athenais
ära, ja sinu pärandus on moksas.
Jumalaga! - Sellega lükkab ta
mind uksest välja ühes kõige
minu krokodilide ja papaa -
goidedga - mis teie selle kohta
ütlete?

Vanhove. Mitte midagi.

Prosper. Mitte midagi - aia, siis
läheme edasi. Mina läksin selle
stenduse järel teie naabri härra
Thirioni juurde, ja asusin tema
juurde korterisse, ja kaebasin talle
oma häda. - "Muud midagi?" üt-
leb see. "Sulle peab abi saama.
Homme tuleb härra Vanhove
ühes oma proua ja tema väikse
õega siia jahile. See väike õde
on päris pärl sinule ja sinu
onule. Mine härra von Vanhovei

juurde, palu temalt selle väikse
 õe kätt, ja asi on nudi. - Ma tu-
 len siis, mu härra, palun teilt teie
 proua väikse õe kätt, ja küsin
 lõpuks: on asi nudi?

Vanhove. Minu pärast!

Prosper. Siis ja? - Asi on nudi?

Vanhove. Oh ei!

Prosper. Mis siis veel?

Vanhove. See võin ei ole minu asi,
 Rääkige minu naasega ja tema õe
 Marthega. Tunnete teie Marthet?

Prosper. Ei.

Vanhove. See on see väike õde!

Oh, siis ei ole millidugi ju ühe-
 liigne, teda enne tundma õppida,
 enne kui te teda ära võtate.

Prosper. See on tõsi. Preili Marthe
 oli seekord koolis, kui ma vahel
 sissal proua von Cresselles'ile võor-
 sile tulim ja teie prouat tundma
 õppisin.

Vanhove. Minu prouat tunnete

teie siis?

Prosper Ja.

Vanhove Noh siis. [Kõlistab Clau-
dine astub sisse]. Ma lasen
prouat siia paluda.

Prosper. Andke talle saäl juures
minu kaart ära.

Vanhove. Teie sõote ühes meiega
hommikut?

Prosper. Teie olete väga lahke.

Vanhove [kella pääle waadates]

Kell üheksa - Ma waatan, kas
minu koerad päral on ja tulen
pärast tagasi! [Ära]

Prosper [üksi]. Tägasitulekuga ei
ole ruttu - Mees on mul siis kind-
el, ja naesel ei saa midagi selle
wastu olema. Naesel - Clarisse!
Missugused mälestused! Missu-
gused muutused kolme aasta
lees! Ja süügi, kui ma siin ümbe
waatan, minu selleaegse elu
wälimine ümbrus, see saak siin,

ei ole sugugi muutunud. Laud, lamp,
Flora kuju sääl. Kõik veel karva-
päält nagu seekord, kuni - karista-
gu mind taevas! - kuni selle näpu-
tõeni ja Jenowera raamatuni -
tõesti süsama raamat - see on
ometi imelik! [Kuivalt] Tõesti
imelik, nagu mõne viciaunes ma-
gava saare pääl.

II. etendus

Prosper. Clarisse.

Clarisse, Ja teie tulite, et teda üles
äratada.

Prosper, Clarisse - armuline proua!

Clarisse, Ma ei tahtnud seda
kaarti uskuda, see olete aga tõesti
teie, mu härra! -

Prosper, Olen tulnud, nagu prints
muinasjutus, et waadata, mis wõi
mis nõia = unule wastu panna
on jändnud.

Clarisse, Mitte keegi, ega mitte
misgi asi.

Prosper. Mitte keegi ega mitte misgi asi?! Teie südames vahest. Minu süda ei unusta ialgi ovid kolme kuud ära, kõige ilusama, kõige puhtama ja kõige õnema armastuse aega, seda armastust, mis päineste-
paiste ja lillede keskel oli tärpanud.

Clarisse. Tä on surmud.

Prosper. On ta surmud?

Clarisse [pah. poole sohva
peäle istudes] Istuge ja ütlege mulle, kust te vara hommiku tulite, et minuga
nii sugustest asjadest rääkida?

Prosper. ^(istudes) Ma tulin teisest il-
mast, armuline preua, ja ta-
han teile hoopis teistest asjadest
rääkida.

Clarisse. Ah! millest siis?

Prosper. Oma naasevõlmisest.

Clarisse. Keda te tahate võtta?

Prosper. Teie õde Marthet, kui te lubate.

Clarisse. Marthet! Missugune rumalus! - See noor laps.

Prosper. Niisugustest noortest lastest saavad noored naased.

Clarisse. Marthe ei tunne teid ju sugugi

Prosper. See on minu kasuks, ma olen uus

Clarisse. Ja kes ütles teile siis, et ta mitte mõnda teist ei armasta.

Prosper. Oo, seda on a loodan!

Clarisse. Ah, seda teie loodate?

Prosper. Ja muidugi! Lubage mulle üks võrdlus. Kuudas te seda tegite, et meile õhtuti siin saalis oma hääd teed valmistada? Teie valasite paar tilka rummer vett theelehtede peäle, nõnda et lehed lahti läisid ja teatava

mõruduse kaotasiwad. Selle
 esimese leeme kaldasite te
 aga ära ja siis alles valmistati
 site te paris theed. Ta oli sel-
 le teimetusel läbi ainult peene-
 maks ja paremaks läinud -
 Nõnda on ka lugu noore tü-
 tarlapse esimese armastusega.
 See võtab ainult mõruduse
 ära ja terve tundmuse waker-
 dus jääb esimese tassi jaoks,
 tahtsin ütelda teise armastuse
 jaoks.

Clarisse. Teie olete ikka veel na-
 ture hull.

Prosper. Ikka veel - ja olete teie
 õnnelik?

Clarisse. Ja, väga õnnelik.

Prosper. Ja teie ei kahetse mitte,
 et te härra von Vanhove'ile
 mehele olete läinud?

Clarisse. Siguigi mitte. Minna
 armastan teda, ja kahetsen

ainult, et ma üks silmapilk
uskuda väisin, et ma üht teist
armastan.

Prosper. Noh, teie mõistate siis se-
da tuttawat õnnemängu: wisa-
takse see aknast välja, keda ar-
mastatakse, ja võetakse see, ke-
da ei armastata. Andke mulle
siis preili Marthe, et ta just
nõndasamuti teeks ja kõige õn-
nelikumaks naaseks ilmas saaks.

Clarisse. Arvate teie? - Noh
ma tahan teile juba tött ütelda.

Prosper. Sula tött?

Clarisse. Ja, mina oleksin otsi
meeleto, kui sellest abielust
asja saaks ja - ma ei taha teid
sugugi petta - temast ei saa
asja.

Prosper. Miss mitte?

Clarisse. Seda küsite teie? - Teie
olete mind nii noorelt tundnud,
nagu praegu minu õdi on.

Ma olin rõõmus ja - ma ütlen seda otsesõnalt - natuke korekt. Ma ei punasta just kooliloolina väikese armastuseloo pärast, mida teie praegu meelde tuletasite, aga ma ei mõtle ka mitte selle päale isearalise häameelega. Sellest aga peate teie ometi aru saama, et see mulle just mitte armastus ei oleks, seda meest oma õemeheks ja oma mehe kõrval näha, mil lile ma kõigi esite lubasin üteld Prosper. Seda, mis te selle mehele vastasite: „Mina armastan teid Clarisse [mütu püsti teustes]. Aga see teie ütetus näitab, et te ise mulle õigest armate. Nõnda siis, olge kavaler ja jätkke see asi katni. See ei ole ju kellegi ohver teie poolt teie ei tunne ega armasta minu öde. Võtke oma kosimine taga ja ütleme üks teisele jumalaga.

Teie võtate siis päale teadmise, et ühe hää teo olete teinud, ka selle teadmise kaasa, et te minust ühe tõsise sõbra olete saanud.

Prosper. Seda võimast ei usu ma just mitte

Clarisse. Mis? Teie ei usu seda mitte?

Prosper. Mina ei usu teie sõbrust. Ja ma annan teile nõuu, ärge ka minu oma uskuge

Clarisse. Aa?

Prosper. Ja. Minu ärakustumisel armastuse tuha all õhkub veel üks säde ja missugune säde

Clarisse. Mis? ^{mõnuda} ^{kattemaxõmise} säde!

Prosper. Ja. Ei tohi mitte ilma karistusega ühe mehega nõnda mängida, nagu teie minuga olete mänginud - viie tunni jaoks!

Clarisse. Mina?!

Prosper. Teie. - Täädime päl-
 le sellest. Umbrus on siin veel
 täitsa seesama, ja meie väi-
 me arvata, nende kolme aasta
 asemel on ainult üks öö mööda
 läinud, sellest õhtust saadik -
 sääl istusite teie, see on seesama
 raamat. Teil oli üks näputüü
 käes - Jumal teab, miks see
 koik siin veel alles on. Selles
 leentolis puhkas väsinult teie
 ema, kes nõnda meie järele
 walwas, et terve meie armastus
 pilkude ja väikeste kirjakeste
 vahetamises seisis. Kui ennelikuks
 tegivad mind need kirjakesed,
 mida ma ära põletada wandu-
 sin ja mida ma omas ilmsüü-
 tuses ka tüesti koik ära põleta-
 sin. Ja meie kirjakest oli - sääl
 seisab ta ka veel - see kirj, mida
 keegi puudutada ei tohtinud. Tä
 seisab veel sääl, nagu eila õhtu.

Noh, preili Clarisse, eila õhtu
lahkusin ma teie juurest ja ütlesin:
"jällenägemiseni homme!"

Ja teie vastasite armsalt:
"jällenägemiseni homme! Ja
sel hommikul olite teie proua
von Vanhove - seda, armuline
proua, tohib küll natuke ootama
mataks nimetada!"

Clarisse. Kes seda nõnda tah-
tis? - Teie.

Prosper. Mina?!

Clarisse. Olite te ehk siis siia
jäärnud, et seda taxistada?

Kus teie siis olite?

Prosper. Kus ma olin? Noh, seda
tahan ma teile ütelda: kolme
aasta eest lahkusin, ei läinud
ma mitte oma korterisse Thiri-
oni poole, vaid tegin ühe väigu
läbi pargi, panin omale sigari
põlemaja ja najatasin - nagu
iga lüheline armastaja - üm-

najale, õnu pilkused üles teie
 valgustatud akna poole saa-
 tes ja -õnalt ohates. Sääb,
 ühe korraga -

Clarisse. Ühe korraga?

Prosper. Näen ma paar sammu
 enesest eemal puude all väi-
 kest ümargust tulist punkti -
 veel üks põlev sigar.

Clarisse. Mis?!

Prosper. Ja sigari külma otsa
 küljes muidugi üks mees. Üks
 minu häädest sõpradest ja teie
 auustajatest, härra von Riviere -
 vastastikku imestamine, ja varsti
 selle järel mõlemate kohku-
 mine, kui põesastikus veel üks
 tuline punkt nähtavale tuli-
 kolmas sigar, härra von Fanne-
 rieux, kubermangu-valitsuse
 sekretär!

Clarisse. Aa!

Prosper. Kolm keerivat südant,

kes oma suitsuohvrit üles teie
arvude poole saatsivad. Mina
süü härrad pargist välja ja
meil on ägedad sisetused.

Igaüks kinnitab, teie olla temale
õiguse annud, teie arvude all
ohata, mina vaidlen teravate
sõnadega selle vastu, ja saan
omale selle läbi kaks kahe-
võitlust kaela.

Clarisse. Oh mu Juunal!

Prosper. Nad peetakse imetu-
rda kuuvalgusega ära. Mi-
na haavan Tanneries d'her-
gesti, ilma et see kahju teeks;
Rivière aga pistab mul kae-
warrest läbi, ja mind kantakse
ära, viidakse palavikus ja
sonides woodisse.

Clarisse. Aga sellest ei ole ma
ja ial midagi teadnud.

Prosper. Lseenesest mõista.

Pääl Thirioni, kes saladusest

teadis, üteldi igale ühele, mul
 olla kopesu põletik. Sellel tun-
 nil aga, kus ma haavatult
 kokku langesin, viis üks
 postwanker proua von Crusol-
 les'i ja tema tütre Clarisse ära
 Pariisi, kus härra von Vanhove
 neid võttas. - Teie mehele minen,
 armuline proua, oli esimene
 uudis, millega mind vastu
 võeti, kui ma terveks hakkasin
 saama, ja see uudis ajas
 mind hunkaste juurde.

Clarisse. Ja minu kiri?

Prosper. Teie kiri?

Clarisse. See kiri, mille ma siis
 kirjutasin, kui teie pargis minu
 akna all, - see kiri, kus ma
 teile kõin ära ütlesin - Vanhove'i
 kosimisest, minu ema wanku-
 mata tahtmisest, meie ärarei-
 simisest, see kiri, kus ma teid
 iga hinna eest Pariisi tulla pa-

lusin ja selletasin, et ma wal-
mis oleksin, - lühidalt sada nii-
sugust rumalust, mida ma
praegu ilma punastamata kor-
rata ei saaks, ja mida teie ju
teate.

Prosper. Seda kuulen ma esi-
mest korda.

Clarisse. Ärge seda ometi ütlege!
Ma tulin ju võse siia alla, ja
panin selle kirja teatavasse
kohta, kindlas arwamises, et teie
tema, nagu kõik teised, järg-
misel hommikul leiata -

Prosper. Aga järgmisel hommi-
kul olin ma meelemõistuse ta
haigewoodis.

Clarisse. Armuuline Jumal, siis -
aga kui teie teda ära ei wiinud,
seda kirja, kust ta siis on?

Prosper. Säär, kuhu te tema
panite, Flora all, kui teda mitte
muidu keegi -

Clarisse. Minu käre naine! Täevas, kui minu mees - Onnelikul naimel seisid saal inna luksus.

Prosper. Noh, siis on ta veel saal -

Clarisse. Ah, kuidas te mind ehmatasite - Minu mees! Ma ei julge mitte sinna minna.

Prosper. Beda tahan minna kohale teha!

Clarisse. Ei, ei! - minna!

Prosper [ruttu] Keegi tuleb!

Clarisse. Minu mees!

12. etendus.

Endised. Vanhove. Bussionier.

Thirion. Colomba. Sis Märthe.

Paul.

Prosper. Noh, auustatud härra, on teie keerad pärale jõudnud!

Vanhove. Ja. [Clarissele] Mis sul on?

Clarisse. Midagi - ärevus selle üle, mis härra von Bloek sulle ütles -

Vanhove. Kesimise üle - ? S'koh?

Prosper. Noh, mulle näitab, see asi on korras, eks ole?

Clarisse. Jäädavalt korras. Härra von Block kiidab minu otsust häaks ja võtab oma kesimise tagasi

Prosper [tub inestanud liigutuse]

Vanhove. So?

Prosper. Ma palun vabandada, armuline proua, nii kergesti ei ütelda ennast mitte auust lahti, teie perekonna liikmeks saada! Ma sooviksin siiski ennem -

Marthe [Clarisset kaalustades]

Tere hommikust, öde!

Prosper [enusele]. Väik ja paug-see ta on, minu ratsanik! [Kõvasti!]. Armuline proua, mina ei astu milgi tingimisel tagasi milgi tingimisel.

Clarisse [rahutult] Aa!

Prosper. Ja ma palun minu
 kusimist niivõrra lahkusti tõe-
 tada, kui ma mitte näida-
 nud ei ole, et ma selle väärt ei
 ole.

Vanhove. Iseenesest mäista! [Lä-
 rub taha poole]

Clarisse [tasa Prosperiile]. Aa,
 minu herra, mis teie teete, see ei
 ole ei sobralik ega viisakas. [Lähub
 tahapoole]

Colomba [parem. p. ees Paulile, tasa]

Prosper [Clarissele järel vaadates]
 Ma näelan teil ära preili Marthe-
 ga rääkida.

Prosper [Clarissele järel vaadates]

Keegi mõttetark ütleb: kui üks
 naesterahvas sind enam ei armasta,
 siis hakkab ta sind vihkama.

Sel mõttetargal on väga õigus.

Thirion [parh. pool Prosperi kõrval]

Mis sa saäl räägid?

Prosper. Sulle ettekäändega, et ta

vooruslises on läinud, nagu
 auuväart perekonna = mamma
 näib see koketterija proua mi-
 nuga ümber nagu mõne teeniga.

Thirion. Seitap vastus?

Prosper. Täielik ülesütlemine ühes
 halva tunnistusega. Sellest järg-
 neb, et ma müüd seda ratsasõit-
 jat armastan, kes mulle hirm-
 miku veel täiesti ükskõik oli -
 Wotku tent, pean oma kõrvad
 lantis oma teed minema päeva-
 wari käes?

Thirion. Ohina lähaksin oma
 teed. Armukade hollandlane
 wastane naene - minu lähaksin
 oma teed.

Prosper [peab Clarisset silmas],
 kes Flora kuju juurde hüüli
 kuna keik istunud on] Wälk
 ja pausk, ei! - Ta on mul käes -
 ja mina jaan. Tema keuste lii-
 kitsen ma väikese ümber.

Thirion. Kuidas siis?

Prosper. Kuidas? Oled sa kunagi kahte jahimist näinud, kes ühte ja sedasama põldpüüd varitsevad?

Thirion. Põldpüüd?

Prosper. Vaata sinna, kuidas proua von Vanhove ümber Florat kujur hiilib - sääl on see põldpüü. Tema tahab teda saada, mina aga ka. See läheb päris lõbusaks.

Thirion. Põldpüü?

Prosper [kuna Clarisse perajarti Florat üles tõsta tahab]. Pagan, liiga hilja! Ja sihib juba!

13. etendus

Endised, Susanne

Susanne [tagast sisse astudes].

Sin ma olen. Tere.

Clarisse [tõmbab kae tagasi, sest et kõik ümber vaatavad].

Bussonnier. Priiki Susanne von Bric

Marthe [tema juurde jookstes]. Pisti-
ema! Pistiema!

Susanne [ugaluht kaalustades,
kumata ettepöole tuleb] Tere,
armas söber, tere, wäine!

Marthe. Ma sean su toa nõrda
[Fra]

Susanne. Tere, onupöeg Vanhove-
te olete üks wana xaru, aga ma
luban teil mind kaalustada!
Beda ei juhtu iga päew! Härra
Thirionil ka! Ja härra Bussu-
nier - ei meie oleme üks teist
juba näinud tänna hommikut -
Kes weel?

Thirion [Pauli esiteledes]. Minu
kaitsealune, keda te Parisis näi-
nud olete.

Colomba [Pauli tagasi hoides]
Ma keelan teil ära teda kae-
lustada.

Susanne. Aa, härra Paul -
see lähub pünaseks [kaalustab

teda] ta lüks punaseks. [Tere -
tub Colombat] Armuline pruua
Columba [kuivalt]. Armuline
 pruuli! [Tulitseb kasa Pauliga]
Susanne [pöörab ümber ja näeb
Prosperi, kes parajasti Florat üles
tüsta ja ilma nägemata kirja võt-
ta tahab]. Ennää, üks valge härra
Prosper [ringi tehes]. Mõnask-
 lenägemiseni. [Tulib ette]
Clarisse [wäga hoolikalt teda esi-
teledes, et ta lähemale tulema
peaks]. Härra Prosper von Hoek
 meesober! [Lähub tahapoole]
Susanne [mõlemaid vaadeldes]
 Ah so! [Enerele] Sääb on midagi
Prosper. Ma soovisin juba am-
 mu teiega tuttavaks saada, m-
 nu pruuli.
Susanne. Teie armastate weidra-
 asju.
Thirion. Hullupööra - ta tuleb
 Asiast, Wainsemere saartelt, terves

ilmast.

Susanne. Ah, missugune õnn see on, mees olla. Kes saab undriks seljas reisima minna?

Prussonier. Undriks ei taxistanud minu naist mitte

Susanne. Ja ütlege ometi, härra reisimees, mis on kõige weidram asi, mis te ilmas näinud olete?

Prosper. Kõige weidram? Need on naased.

Susanne. Aa, teie vaatate meie pääle, nagu mõne isearalise loomatõuu pääle.

Prosper. Nõnda nagu Thirion putukate pääle ja mõned teised söödavate seente pääle.

Susanne. See tähendab, meie hulgas on rihtiseid.

Prosper [Clarisse järel vaadates, kes Florale läheneb] Need on kõige ilusamad! [Õnnele] Aa, ta, en juba jälle jahil!

Susanne. Teie jaotate meid et siis liinidesse, sildid küljes, nagu täislopitud lindudel mõnes looduseteaduse kabinettis.

Prosper. Ma rääkisin praegu selle üle proua von Vanhove'iga - waadake! Palun, kas teie ei tahaks ka - [Sgauris waatab Clarisse poole, ta peab ette tulema, Prosper annab talle ühe leentooli]. Naised on liinud - terawa nokaga, väga peenrade küüntega ja enam ehk vähem läikivate sulgedega, mille säruga nad väga mängida armastavad.

Susanne. Ja tiivadega?

Prosper. Ei, tiivad puuduvad. Naib olla ainult sellepärast, et inglitel tiivad on.

Kuier Oo, oo!

Susanne. Ei, mu härra! Ja

teie ema, kes wahust mitte nii
 waemurikas ei olnud, kui teie,
 teid aga terve öö läbi niigutas
 ja hällitas! Ja teie õde, kes
 wahest null nature korette
 oli, aga kes siiski oma ehted
 panti pani, et teie mänguvõlga-
 sid ära tasuda! Ja teie naene!
Prosper. Just see rikub meid
 ära.

Susanne. Ei, teie rikute meid ära.
 Teie olete meie wigade sünnita-
 jad, aga meie wõruse sünnita-
 jad ei ole teie mitte. Ja kui teid
 ühel päewal häda ehk haigus rei-
 kali wiskab, siis tuleb ilmsiks, et teie
 looduseteadus wale on, sest siis
 ei tule teid mitte nokad wõi
 müürid ravitsema, waid halasta-
 jaõde - inglitiibadega.

Reis Bravo! Bravo!

Prosper Erandid tüendavad ai-
 mullt harilikku seadust. Harilikult

on naased -

Susanne. Meie naased olene kõik
vandid.

Prosper. Kõh, ka mina olen kahe
vandi sisse uskunud, üks oli Javas,
teine Bornes. Ja mis tuli välja?
Mulle anti nii Javas kui Bornes
kihvuti. Sin maad täidavad kihvuti
aset trunduseta olex ja laim ja
sellepärast ei lähe ma sugugi
enam välja, ilma et mul vastu-
kihvut taskus ei olex.

Thirion. Mis asi see on?

Prosper. Mis asi see on? Mis aga
juhtub, kui ta aenult minu naeste-
sugust vaenlast rahutuks teha
ja tema kallale tungimisi tagasi
seundab hoida, näitus eks - üks
kiri!

Clarisse [enusele]. Ta tahab kirja
saada!

Busselier. Pfu! Naesterahva
vastu! Misugune sõjariist!

Prosper. Palun wabandada! Mit-
te kallale tungimiseks ainult
enese nautsiks. Kus mõõk inetu
on, sääl on kilp üsna kohane.
Kõikide rahwaste juures -
Thirion. Müüd tuleb ka jälle
oma hiinlastega!

Prosper. Mis pärast mitte?
Neil on nii mõndagi hääd
näituseks portselan. Waadake
ainult selle saali wäinseid ite-
asju, näituseks sääl on üks - see
wäike kuju sääl - kui kena - [Clarisse]
see on Flora, eks ole? [Tahab wõtta].

Clarisse [tahab teda tagasi heida].
Ahimü härra!

Prosper. Oo, ärge kartne midagi.
Ma tunnen tema wäärtust.

Clarisse [ehmatamult] Andke
sisa! Ta on tolmü täis.

Prosper [kuju wõttis, nõnda et
ta kirja kaega wastu kuju
litsub, ja sellega ette tules]

Palun wäga! [Enesile]. Iha tunnen
kirja!

Clarisse [tahab oma taskuräti-
kuga tolmu puhkida]. Lubage,
taskurätikuga.

Prosper. Palun wäga, see lähel
puhkudes maha [Peirab ennast
ümber ja puhub]

Susanne [puudutab Clarisset]
Sinu mees wahib sind.

Clarisse. Kiri sa teaksid! [Kiri
kukub maha]. Aa!

Prosper [paneb nutu jala kirjale
peäle]

Susanne [enesile]. Üks kiri, ma ar-
wasin juba.

Prosper [Florat Clarisse rätte
andis]. Teie kardate nähtawasti et
see wäike kunstilöö minu rõh-
metuse tõttu wiga wõib saada?

Clarisse [tasa]. Teie tegusis on
kuulmata, mu härra!

Prosper [tasa]. See on niip, ar-

muline pruua, ainult kilp. [Kuul-
da on nella]

Marthe [sisse astudes]. Eine on
kaval!

Thirion [püsti tõustes]. Aa, väga
armas.

Bussonnier [nõndasamuti] Väga
mõnus

Paul [nõndasamuti] Väga mõnus

Colomba [tasa Paulile]. Iha kee-
lan teil ära peili Marthe kõr-
vale istuda!

Paul. Aga -

Colomba. Mina keelan seda!

Marthe. Palun teie nätt, härra

Paul von Temple.

Colomba [tasa Paulile]. Mina keelan

seda. [Pöörab ümber ja seisab Bussonnier ees]

Bussonnier. Tõhin ma paluda?

[Wüb Colomba ära, Paul, Marthe, Thiri-
on, Charisse]

Susanne [Prosperile, kes paigast
ei lägu] Noh, kas teie mulle nätt

[ühel ajal]

ei paku.

Prosper. Wabandage, mul kukkus midagi maha.

Susanne. Mis siis?

Prosper [tasa]. Laske rätiku maha kukkuda. Täskurätik!

Susanne [tasa]. Puttu! Andke ta ilusasti minu kätte

Prosper [tasa]. Mis siis?

Susanne [tasa]. See kiri!

Prosper [tasa]. Minu vastukihut? Ei

Susanne. Siis sunnin ma teid, teda wälja andma.

Prosper. Ma wean kihla, ei.

Susanne. Ma wean kihla, ja.

Prosper. On see sõjakuulutus?

Susanne. Elu ja surma peäle.

Prosper. Ja nunas hakkab söda?

Susanne. Parast cinet! Nüüd aga andke mulle käsi, sest härra abiellumees von Vanhove wahib meid.

Prosper. Jõhin ma teile kätt

61.

pekkuda, kõigesti auustatud preili?
Busanne. Ah siis teie armastate
iinlasi? Ja sööte teie ka nagu
iinlased puupulgakastega, noa
a kahvli asemel? [Lähevad
raedes ära]

Vanhove [vaatab neile järele]

(Besriie)

Teine waatus.

(Prosperi kabinet Thirioni majas. — Taga
 siinas uks. Paremalt pool tema kõrwal
 raamatukogu. Paremalt pool tema kõr-
 walapid. Paremalt pool taga aken.
 Edasi, ettepoole, uks magamiseluppa,
 mida ära tunda ei ole, järgnevalt
 seesama tapet, mis toal on, ja üks
 püst reset wõõramaa taimi. Ees kamina.
 Paremalt pool ees uks. Siis veel taga
 üks püsti pandud Egiptuse kirist.
 Kõigil pool reatongid, reisisasjad, täis-
 topitud loomad, piibud, metsmeeste
 sõjariistad, sawinõuid. Põrandal
 mattid ja loomanahad. Paremalt
 pool üks suur laud, üks rohwer,
 raamatud, üks album, tindipott,
 suur Wene tubakatoos, nimesaartid,
 kirjad. Paremalt pool üks sohwa,
 leentoolid, toolid, taburetid.)

Esimene etendus.

Prosperit istub kamina ees, nahaga
 wõõramõeldud võõruks seljas, rebase-

nahast müts päcis, jalad wai-
sisse mässitud. Kammas suur tuli)
Tõepoolest, saagu inimene sellest kli-
mast aru! Enne hommiku sööki
kuum nagu Sahara, kaks tundi
hiljem külm nagu Lapi maal. (Wiskab
puid tulle.) Wäljakannatamata!
Wäljakannatamata! (Wiskab jälle
puid tulle — kaugel on püssipaaru-
sid kuulda.) Aa, paugud! Herrad
on tõesti jahil, — palju lõbu!

Teener (astub sisse.)

Prosper. Mis on? Ma ei mõistanud.

Teener. Kiri herrad von Bloerili, ooda-
tarse wastust.

Prosper. Aha, onu köest! Ma tean si-
su pääst. „Sina ilmatulgas! Kas
sul veel naest ii ole?“ — Oigus,
wiiesteistkümmes trükk. (Wiskab
kirja tulle.) Ütle, ma wian wastuse
ist, ja rääsi hobune kella kolmeks sa-
dulasse panna.

Teener. Nagu rääsite. (Ara.)

Prosper. Weerand tundi enam wõi

wõhem — rõige parem on, ma lähen ise
ja raõisin selle mõruda onuga. Ma
ütlen talle, et ma naese olen leidnud.
(wõtab tubakatoosist tubakat ja türi
paberit) — et ta üliarmas on, ja et ta
mind jumaldab. (Omale paberossi ree-
nutades.) Mis preili Susannesse puutub,
Siis, siis ei tea ma mitte, kas ta niisama
wooruslik on, nagu see, kelli nime ta
kannab, üga seda tean ma, et tema
ühwardus, tema saada mind sundima
riija wõlja andma, hõbemata on. Kat-
sugu aga. Tema tahab minust rawo-
lam olla, minust, ja kui ta ka weel
kord nii osaw on! Teda abati enesega
kanda, see teeks rahuturs. Teda Thiri-
oni rätte haida anda? Ei, sellel on nae-
ne, proua Colomba! Teda sinna roõõõsse
luku taha panna? — Ei. — Niisugusel
wäinisel roõõõril on tiwad-pagana pihka.
Ei ole sugugi nii serge niisugusele wäine-
sele paberiraasusele parajat paika
leida, luke seppasid ja teenijaid ei wõi
ka uskuda; ma olen siin ainult wõõr.

sil. Lühidalt, ma tegin väga mõist-
likult, et ma ta sinna panin, kust
teda üksigi inimene ei otsi — (rojuuta-
takse) — keegi tuleb! Sisse!

Teine etendus.

Paul. Prosper.

Prosper. Ennäl, minu noor sõber!

Teie ei ole siis ühes herradega jahil?

Paul (rohmetult, tahab aga tähtis näi-
dada.) Ei, minu herra!

Prosper. Proua Colomba kardab teie
elust, mis? Istuge, ja võtke oma-
le üks sigar.

Paul. Ma tänan, minu herra, ma ei
suitseta. (Istub)

Prosper. Ah ja, proua Colomba ei salli
tubaka suitsu.

Paul. Ah, ma ei ole tulnud siia, et suit-
setada, vaid et paar tõsist sõna teiega
rääkida.

Prosper. Aa! 'Noh siis!' (Istub)

Paul. Ma sain täna hommikul ühe
ettevaatamata sõna läbi, mis mi-
nu eestrostja rogemata ütles, teada,

et teie herra von Vanhove'i näest prei-
li Marthe nätt olete palunud.

Prosper. Seda ma olen, mis edasi?

Paul. Mis edasi? Koh siis, minu herra,
mina armastan preili Marthet, ja ei
igatsi midagi palavamalt, kui tema
nätt saada.

Prosper. Kui proova Colomba seda lubab.

Paul. Minu herra, süin ei ole mitte jutt
proova Thirionist, waid teist ja minust.
Olge siis nii lahke, ütlege mulle, kas te
oma kosimise juure jäate wõi mitte?

Prosper (enesele) Waata, waata, poiss lä-
heb lobusaks. (Kõwasti) Muidugi jään
ma oma kosimise juurde.

Paul. Siis, mu herra, et üks teie teed
peab andma, ja minul sugugi mõttes
ei ole, see üks olla, siis —

Prosper. Siis?

Paul. Siis on tarwis, et me üksteisega
kõnemeelusele läheme.

Prosper. Kas ilma sellela ei saa?

Paul. Otsustage ise.

Prosper. Hüwa. — Aga kallid noorherra,

wõitlemise wiisisid on palju. Mis
suguse wiisi poolt olete olete?

Paul. Teil on valida.

Prosper. Minul? Ah ma tunnistan
teile, et ma nõige rohkem Japani
wõitlusewiisi armastan.

Paul (ülestoustes) Wõitleme nõnda, na-
gu Japanis. - Ah! saab aww olema-
telle oma sekundantisid saata, et

Prosper. Seda ei ole tarwis. Japanis
ei ole sekundantisid tarwis. Meie
teeme seda oma wahel ära, rinnis-
te uste ja akende taga, ja kui te
tahate otserohke - (Läheb ühe suu-
re reisirohkuri juure.)

Paul. See rääib rüül nõrkide sea-
duste wastu, aga - (kübarat ära
pannes ja kindlaid maha tõmma-
tes) ma olen walmis.

Prosper. (parab talle kahte malja
pussnuga) Siin on kaks krissi -
walige omale üks nendest.

Paul. See?

Prosper. See on see sõjariist.

Paul (võtab ühe)

Prosper. Istuge! ja nüüd - (istub)
olege nii häa, hakkage pääle.

Paul (pöörab ruttu pussnuga näes,
terma poole ja imestab väga, kui
teda istuva näeb.)

Mina-mina pean pääle hakkama?

Prosper (väga rahulikult) ja muidugi,
teie olete väljakutsuja. Teil on
pääle hakata.

Paul. Täris üksi - mida ma siis
pean pääle hakkama?

Prosper (rahulikult) Omaal rõhku lõh-
ki lõikama.

Paul. Kõhku lõhki lõikama?

Prosper. Nõnda tehtakse Japanis.

Väljakutsuja lõikab oma rõhu selle
juuresolekul lõhki, seda ta välja-
nutsumid on. See peab siis rohe seda-
sama tegema. Karake aga pääle,
mina teen järelle.

Paul. Peate te misid narriks, mu he-
ra? Meie ei ole siin Japanis, vaid
Prantsusemaal, ja sellel võitlusevi-

sil ei ole mõtet ei mõistust.

Prosper. See on maitseasi. Minu meest on siinne wõtlemise wiis rumal.

Paul. Rumal selle jaoks, millel ei julgust ega auru ei ole.

Prosper. Oo, mis julgusse puutub, noori herra, ma olen tiigri jahil olnud ja tiigri ära tapnud, ja tiiger on kardetawam kui tee; ja mis auusse puutub, siis näete teie ju, et temast mitmet moodi aru saadakse, Japanis näitusks hoopis teisiti kui siin maal. Ja japanlane mõtleb selles punnetis palju õigemine, kui prantslane, sest ütleme meie lohkime rahewõitlusele, nagu see siin wiisiks on, siis lapanasin ma teid raktlemata ära.

Paul. Oho!

Prosper. Olge selle pääle julge. Ja siis oleks seda kindloom, et ma preili Marthe ära wõtaksin. Sellega oleksite siis teie ju sada penisevormat oma eismängift raugel. Lõikate teie aga omal kohu lõhki, siis teen mina

seida ka. Siis taats teie küll mitte
 preili Marthet, aga mina ka mitte -
 sellele sihile ^{erand} olite teie siis jõudnud.

Paul. Teie närite minuga umber, nagu
 lapsega, mu herra.

Prosper (tõuseb üles ja annab talle
 näe.) Nagu sõbraga, noormees. Ja
 et teid lõpetada, uskuge mind, üks
 võitlemise viis on niisama mõist-
 mata nagu teine. Mees kus oma auu
 teise meega peseb, võib ütelda nagu
 Diogenes, kui ta uhast kahtlasest saunast
 tuli: „Kuhu peaks nüüd minema, et
 ennast peseda, kui siit wälja tuled?!”

Aga igal pool ja igal ajal on üks luba-
 tud ja auus nägewoitlus olemas, mõistus-
 se ja südame nägewoitlus, ja selleks
 olen ma walmis. Teie armastate preili
 Marthet — preili Marthe wahest ka
 teid. Önn teiega, sest ma wannun lei-
 te, et ma teda mitte ei wõtta, kui ta
 mind ei taha. Teie olete tema pooli hoid-
 mist wõita mõistnud, lubage mulle
 seda lootust, et mina mitte vähem osan

ei ole kui saa olema, kui teie ja laste minul ka katsed teha, teda omale wõita.

Paul. Ja kuidas?

Prosper. Oh, ma ei ole ju teid küsinud, kuidas teie preili Marthe omale wõitsite. Preili jääb walima ja allajäija peab taganema ja jääb terveks, see tähendab lõppilõksamata kohuga ja mahalassamata.

Paul. Ja kui palju aega nõuate teie selleks?

Prosper. Armas sõber, ärge mind ajaga pinnige. Teie ei ole veel täisealine, teie ei ole veel oma eestkostja nõuusolemine näes, ja ma olen kindel, et te seda ilmasgi ei saa.

Paul. Ilmasgi? Missärapast mitte?

Colomba (wäljast uuse pühta koputades)

Herra von Block.

Prosper. Kuulete? Sillepärapast mitte. Ma ei ole norralisult riides ja lähen eest ära.

Colomba, Marthe (wäljast) Kas tehib sisse astuda?

Prosper. (ukse juure pakemal pool) Ja, minu daamed. (ära)

Kalmas etendus.

Colomba, Marthe, Paul, siis Prosper.

Colomba, Ah!

Marthe. Herra von Block?

Prosper. (nervalt toast) Wabandage mind, ma näen nagu metsloom wõlja, ja kohutarsin teid.

Colomba. Mii palume, meid wabandada. Me lootsime preili Susannei siit leida, ja herrasid, kes teie muuseumi waadata tahtsivad.

Prosper (toast) Waadake aga, minu daamed, waadake aga!

Marthe. Oo, mis ilusad asjad!

Colomba (tasa Paulile) Teie teate, et ma teie külasraaisid herra von Blocki juures ei salli. See herra ei ole teie jaoks kellegi seltsiline.

Paul. Aga kui ma nõrgist nendest eemale jään hoidma, seda te mul ära keelate, siis ei jää mul ühtegi inimest järele. Ei herra von Blocki, ei

precili Susannet, ci precili Marthet -
Colomba. Seda juba sugugi mitte. Aga
 Teie ei hooli ju sellest põrmugi, mis
 ma teile ütlen. Teie istusite ometigi
 laua juures tema rõwale ja raaki-
 site temaga otse sündmatalt, minu
 pilkudest hoolimata.

Paul. Teie pilgud, armuline proua -
Colomba. Kõnawad sõnaruulmist.
 Kui see mitte rohe ei muutu, siis la-
 sen ma teid weel tõna õhtu Chino-
 ni saata, ja teie peate ennast oma
 eksorini wastu ettevalmistama.

Paul. Aga armuline proua -
Marthe (ette tülles) Herra Paul!
Colomba (tasa edasi räänides.) Teie
 peate ainult weel minuga tegemist
 tegema.

Marthe. Herra Paul!

Colomba (nagu enne) Mina rääsin seda.
 (Istub laua juure ja waatab sääl asju)

Marthe. Ah, leie ei seüle ju mitte -
 mis see siis tähendab? (Paul teeb rahme-
 tuid liigu tuisi, Marthe istub sohwa pääle)

Ah, nüüd saan ma aru. (Pauli häälega,
 Proua Colomba pööratab teile silmi, ja
 nüüd on ta teile isegi üra rellanuid mi-
 nuga rääkida?

Paul. Võ, preili —

Colomba. Paul, andke mulle õige see ja-
 lapsink siia.

Paul. Ja, armuline proua! (Tahab viia.)

Marthe (tasa). Mina rellan teile üra, te-
 male jalapinski viia.

Paul (pink käes, keskel) Aga —

Colomba. Kõh, kas te ei kuule, Paul, jalapink

Paul. Wabandage, ma ei tea —

Colomba. Teie ei tea? Ta on teil ju käes.

Paul (vaab Marthe pääle, kus talle oma
jalga näitab) Preili soovis teda oma

Marthe. Aga ei, kui proua von Thirion
 teda tahab, siis andke, andke see xiist
 proua von Thirionile.

Paul (edespidi pea siia, pea sinna tahtes.)

Colomba (kuuwall) Teie olete liiga lahkse,
 preili!

Marthe. Sugugi mitte, seda wõlgnen ma
 teie wanadusele.

Colomba (pinxi tagasi taugeades.) Vähe
 pole mitte nii suur, et minul jala-
 pinxi tarvis oleks!

Marthe (niisamuti pinxi tagasi tau-
 gates.) Siis mõelge, et see herra Pauli
 tahmus on, mida ma teile jaoks jätan.
Colomba (püsti toustes, enesele.) Mida te
 ma minu jaoks jätab — häbemata!

Marthe (nõndasamuti.) Kiiud sai omel-
 kord!

Colomba (tasa Paulile.) Veel täna õhtu lä-
 hed sa Chinoni!

Paul. Aga —

Marthe (tasa Paulile.) Kuid te talle vastata
 ei räägi ma ial ühte sõna enam teiega.
Paul (tõiesti meelt heites.) Siis ma —
 (istub tõiesti tõuetult oma pingi peäl)
 mina ei jõua enam.

(4.) Keljas etteandlus.

Endised. Bussoni. Thirion, kui jahimees
 piissiga. Susanne. Prosper.

Thirion. Kas tahib sisse astuda?

Prosper (rüüdes.) Sisse, sisse!

Susanne. Wabandage, mu herra, ma

tulen terve sõjaväega. Leiate te, et see viisakuseta on?

Prosper. Pärnuse niis liiat igali poole teed.

Marthe ja kui pärnuse niis ei ole, herra von Bloek?

Prosper. Siis roositöhn.

Marthe (Paulile) Tema on palju viisakam kui teie.

Paul. Ja!

Prosper (Thirionile ja Bussonier'ile) Aga ma arvasin, minu herrad, te olete jahil.

Bussonier. Seda me nä oleme. Praegu on aga wahetäeg.

Prosper. Loo? ja mis olete te ära tapsnud sinest saadik?

Thirion. Meie nahkessi?

Bussonier. Meie oleme kokku ühe koera maha lasknud.

Prosper. Ja herra von Vanhove?

Bussonier. Oo, see on muudu päris rüüt.

Aga täna on tal mõtted laiali ja ta on halvasti tujus, ma ei tea mispärast.

Colombe. Kas proua von Vanhove ei tulnud mitte teiega kaasa?

Bussonnier. Ei ta on naturine haiglane.

Thirion (Paulile) Ja, mis siis see siin teeb?

Colomba. Noormees peab veel täna õhtu ära linqra minema.

Thirion. Loo? Miks siis?

Colomba. Ja peab ennast eksami wastu ette valmistama.

Thirion. Ah, sellel ei ole minu silmis palju tähtsust.

Paul. Minu silmis ka mitte.

Colomba. Aga minu silmis!

Thirion. Miks?

Colomba. Mul on oma põhjused.

Thirion. Ah, siis peab ta liinma minema

Colomba (lähed takapoole)

Thirion. See lollpöia ei mõista na midaagi pääle hakata, ilma et Colomba seda ei märkaks (Paulile) Oled sa sina mul aga rumal!

Paul. Mis ma olen?

Thirion. Ära rüüsi rassa! Korja omaid asjad kokku!

Paul. Oo, kui niisugune tulehark närib on!

Äga ma ei ole veel Chinonis.

Thinion. Käh?

Paul. Mina - Ma lähem! (Eist paremalt
p. obt. aral.)

Wiies stendius.

Enlised, ilma Paulita.

Susanne. See on äga tõesti tähelepanemise
väärt, see museum. Kogu niisama
kui koruja on tähelepanemise väärt.

Prosper. Mõlemad on wana rämpis.
Wana rämpis on praegu moodis. Armas-
tatarse rõine, mis wõõras ja wõõras-
taw on, ja see on wana rämpis.

Marthe. Kuhu siis herra Paul jäi?

Susanne (enesele) Aha.

Marthe. Ma tänan museumi eest, herra
von Block. (Susannele) Tuled sa raasa,
ristiema?

Susanne. Mine äga, ma tulen rohe.

Martha (lähel paremale poole ette).

Thinion (Marthele) Lähete teie säält
wõlja?

Marthe. Siit on rõige lähem tee lossi.
(Enesele) Ma teon juba, mispörsit.

(Kõvasti) Lumolaga, herrased. (Ara
Thirion (Bussoniile) Kuidas oleks,
kui me jälle jahti pidama lähessime
Bussonier. Ja teise raera ära tapame?
Minugi pärast.

Colomba (taga ukse juures Susannile)
Teie tulete ühes, preili?

Susanne. Ei, armuline proua, ma
lõhen siit wälja, kust minu riistid
reie läks.

Thirion ja Bussonier. Jälle nägemiseni!
(Ühes Colombaga tagast ära.)

Susanne (paremal pool ukse pääl)

Hääd jahionne! (Prosperile.) Minu her-
na, mil on aau —

Prosper (sumardab ja lähed ust rinni
panema.)

Susanne. Teid tervetada. (Parek ruttu
ukse paremal pool rinni ja astub jälle
sisse ja istub paremale poole.)

Prosper. Auuskartus! Mina arvasin,
teie hakate taganema.

Susanne. Enne lahingut? Oh ei. Siis
tunnite te mind puudulikult. —

ja nüüd kõige päält - teil on kiri alles?

Prosper. Muidugi on ta mul alles.

Susanne. Kõik kuidas alles siis, kui me enne diplomaatiliselt läbirääkimisi peaksime, kui põris sõda algab.

Prosper (istub pahemale poole) Peame diplomaatiliselt läbirääkimisi.

Susanne. Esitaks. Meie raputame oma vastase auutundmuse pihta ja küsime temalt, kas lihtlabe auusus temal lubab kirja omaile pidada, mille ta - kuidas pean ma nüüd ütleva -

Prosper. Võrastanud on.

Susanne. Räägime diplomaatiliselt keelt ja ütleva, mille ta üli lõõnud on. Mis teie selle pääle vastate?

Prosper. Mina vastan: Kiri oli mulle saadetud, kiri oli minu oma, on nüüd minu käes ja on sääl põris õigel paigal.

Susanne. Teie ei saanud kirja mitte kätte, järgnevalt on ta meie oma.

Prosper. Tema oli mulle ära saadetud,

jõrgnevalt on ta minu oma.

Susanne. Ta ei olnud mitte ära saadetud.

Prosper. Ja oli Flora alla pandud, Flora täidab praegusel juhtumisel kirjastas-
ti aset, ja kuni kirjastastis on —

Susanne. On veel ärasuutja oma.

Prosper. On juba selle oma, kellele ta saadetud on.

Susanne. Ütleme on mõlemate oma.

Prosper. Noh, siis on ta ka minu oma.

Susanne. Aga ka meie oma.

Prosper. Ühisugused õigused, minu pärast, aga ta on minu käes.

Susanne. Ja mis tahate teie selle kirja-
ga teha?

Prosper. Sellele pääle olen ma juba väga selgesti vastanud. Olge teie ja proua Clarisse täiesti erapooletud, ja selle päeval, kus ma preili Marthe Rosim-
sist tagasiastan, selle päeval jätan ma proua (Ht) Clarisse von Vanhove'i jäädavalt jumalaga ja peletan kir-
ja tema enese silmade all ära.

Susanne. Kas wõimute selle päält?

Prosper. Minu armu juures! - ja ma
oleksin seda tänas hõmmiku siin
selle naminä juures iseenesestgi tei-
nud, kui teie õhwardus mind ei oleks
õritanud.

Susanne. Ah, siis rõõjutage enesete-
lle, et ma midagi ei ole ütelnud, ja
põletage ta nüüd minu silmade all
ära. Tuli põleb veel, Clarissel ei ole
tarwis midagi teada saada ja taga-
jõrged on teie jaoks täitsa üksama-
sugused. Allons! üks ilus tege. Edasi!

Prosper (naerdes) Ei, ma raotan selle
juures liiga palju.

Susanne. Mida siis?

Prosper. See kunstniku häõmeel, mida
te tunnete, kui te teada saate, kus ta
müü ära on peidetud!

Susanne. Ah, mäistus: ripub ometi alati
südamel ära.

Prosper. Mitte alati! - seda wõib teie
juures näha.

Susanne. Wiisakas ka veel - on see teie

viimne sõna?

Prosper. Minu viimne — läbirääkimised on nurja läinud.

Susanne. Ja kas tahid küsida, kus kiri ära on peidetud?

Prosper. Seda tahite teie — kiri on siin.

Susanne. Siin toas?

Prosper. Siin toas. Kui teie ta leiaste, tahite ta ise ära põletada.

Susanne. Ah, see on ovatõelik! Ja mina ei jätaks siis enne järel, kui teie ta, teie ise, oma näega ära põletate, sääl selles tules.

Prosper. Kui te sellega toime saate, siis wannun ma teile oma armu juures, ma astun preili Marthe kosimisest tagasi ja reisin veel täna öhtu ära, täna öhtu, et — et omale Australia saadelt naest otsida.

Susanne. Wannute seda kindlasti?

Prosper. Ma wannun seda kindlasti.

Susanne. Häda teile, kui te nõrwale puiklete. Ma ütlen teile ette, ma olen väga isemeelne.

Prosper. Mina ka.

Susanne. Ja minu piiramine algab otseselt, - ma asun teie kannadeli, ma surman teid oma siinolekuga, lähidalt, mina ei jätä teid enne rahule, kuni te ütlete: „See naasteratavast ajab mind hulluks, ja ma põletan parem kirja ära.“

Prosper. Ma teian, et need sõnadused üliilõbusad on, ja rõõmustan ette-ruulutatud piinade üle. Istuge jälle, kuhu teile meeldib, ja vaadake kõige selle peäle, mis te siin näete, ja kus hulgas ka teatud kivi on, nagu oma omanduse peäle. Kõik mured, kõik rasedid ja laerad on lahti - on ameti? (vaatab ringi) ja, nad on kõik lahti. Ainult see väike kohver siin on luksus; tema sees on ärilised paberid, mis teid ei huvita. Kivi ei ole mitte süäl sees. Otsige, lehitsege, pöörake kõik paku-pidi, avage kõik ja kus te tahate. Mina lahkun praegu siit, sest et ma onule väinuse külasrõigu wõlgu olen.

Kui ma tagasi tulin, loodan ma teid
meel siit leida, et seda lõbusat jutu-
ajamist ja nii huvitavaid tatumust
jätmata.

Susanne. Aga —

Prosper. Siis jällenägemiseni, minie
prelli, rõõmsa jällenägemiseni! (Ära)

Kuus etendus.

Susanne. Ta läheb ära — ta läheb täps-
ti. See ei ole täppest harilik inimene —
ja, see suuremeelsus on peaaegu häbe-
mata. Otsige, lehitsige, pöörare kõik
pahupidi! Kohuris ei ole xini kindlus-
te mitte. Aga kus ta on? Kuhu võis
ta tulla ära peitnud olla? (Koputatakse)
paremal pool us.) Kes sääl koputab?
Mu jumal, ma olen üks, see herra rom-
promitterib mind (Arab.) Clarisse?!

Leitsmes etendus.

Susanne. Clarisse.

Clarisse. Sa oled üks, kes ole?

Susanne. Üksi.

Clarisse. Ma nägin teda oma arna alt
mööda ratsutawat, ja et sa tagasi

ei (olenud) tulnud, siis ei jõudnud ma enam kannatada, ka viskasin selli ümber ja jooksin süia.

Susanne. Kui ette vaatamata! Kui sind sinu mees oleks näinud, või Colomba, see häätartlike hing.

Clarissa (oma salli sakva päale visates). Ah, meie oleme nii naakesi, kenta sul näes?

Susanne. Kiri? - Ei, ta ei anna teda milgi tingimisel.

Clarisse. Kannab ta teda enesega ühes?

Susanne. Ei.

Clarisse. Siis on ta siin. Otsi jumalate põrust, otsi ja leia nähte. Ma ei või vancouver'ile enam otsa waadata. Minu meelest on: ta on rõigest aru saanud, ta teab kõik.

Susanne (istudes) Väenevene! See oleks hää õpetus noortele tütarlastele, kui nad sind kuulda ja näha võiksid!

Clarisse. Co, jata ometi oma jutlusepidamine ja aita otsida.

Susanne. Aga ma otsin ju.

Clarisse. Tõuli pääl?

Susanne. Tääs — nõnda saab parimine otsida kui nõtega.

Clarisse. Aga me peame ometi nõiks täbi puistama, labi uurima, jõeale vaatama —

Susanne. Tee seda. Luba sellenson midagi ei ole aga mitte minu wiis.

Clarisse (lana pääl otsides) Kiri peab vist küll sinu juure tulema tooli pääle.

Susanne. Seda ta peab. Kui Jumal meid naisi löi nõigis meie nõtruses, siis kinnis ta meile selle cest tasuks kuuenda meile, nagu liblikatõele — oleks sa liblikaid kunagi terawasti waadlunud?

Clarisse. Ah, mis sellest siis rasu?

Susanne. Waata säääl seda liblikate rasti —

Clarisse. Aa, (tõmbab ta ruttu wälja.)

Susanne. See on Thirioni roogust. Waata.

Clarisse. Mida?

Susanne. Waata päid! Säääl on rask

sarvkest - et saugelt tunda ja ratsu-
da.

Clarisse. Edasi, Edasi!

Susanne. Kuisugused väinused sarvkest-
sed on meil ümber terve pää, nii pee-
nikesed, et neid ~~näha~~ ei ole, ja niitkil-
lad, et ~~neid~~ ~~ei~~ ~~ole~~ ~~ei~~ ~~ole~~ ja ära-
~~tunnetavad~~. üks osa nendest müie sar-
vkestest on kruuvitaolised ja panevad
pääd pöörlema, teised on teravad ja
teevad neid pimedaks.

Clarisse. Ja nendega tahad sa minu
rinna nähte leida?

Susanne. Ja. Otsi siia. Mina tahan sul-
le ütelda, kuidas inimene oma silmi
tarvitama peab.

Clarisse. Ah mis! Mina loodan oma pä-
te pääle. (Tõmbab kõie saktlid lahti.)

Susanne. Nonda on õige. Tõmba kõie
laekad lahti, waata gitarre pohta. Küll
sa oleid laps!

Clarisse. Wilmate on ta ta raamatute wähe-
le pistnud?

Susanne. Kõie raamatud lahti lüüa, see

lähem ruttu. Waata parem niulite
äärt.

Clarisse. Äärt?

Susanne. Ku jah. Kas sääl tolmü pääl
on?

Clarisse. Ja on küll tolmü pääl.

Susanne. Igal pool?

Clarisse. Igal pool!

Susanne. Koh, siis ei ole kivi mitte sääl.
Panemise juures oleks ta tolmü ära püh-
kinud.

Clarisse. See on õige.

Susanne. Waata õige sääl all seda kooku.
pandud paberilehest —

Clarisse. Kus?

Susanne. Laina jala all. Ei, ei, sul ei ole
tarwis kumardada, paberi äär on ära
kratsitud ja must.

Clarisse. Sinna ei paneks ta & teda ka
mitte, sääl näeks ju teda igaüks.

Susanne. Just sellepärast oleks ta wõi-
nud tulla sinna panna, see oleks pä-
ris kawal. Sina ei tarwita oma wõi-
sid sarwesse, mu laps. Just see, mida ei

peideta, see ei ärata kahtlust ja seda ei waadata järele. Kiri on wist rusgil nõige hawilikuksa koha peäl, wakest põris lahtiselt — seda ütlewad minu sarwerised.

Clarisse. Mitte rusgil, mitte rusgil — aga sääl on weel üks tuba.

Susanne (naerdes) Otsi ka see löibi.

Clarisse (ust lahti jättes) Kuid ta aga tagasi pears tulema! — ah mis, mina pean ennast kaitsema. (ära)

Susanne (otsides) Kus wõib ta aga loomulikult ja lahtiselt olla? See herra

Prosper on rawal nüütsalt et teda lihtsalt kirjapressi alla — (tõstab selle üles). Ei-Nimekaartide hulgas? Ei, kirjolakid — paberossi paber — tubak — wanad kirjad — katri — (loeb) herra Prosper von Blockile — herra Prosper von — herra — sääl tuleb üks, sel an aga algupäraline nägu, need tempid, see on reisinud, see ei wõe ta olla — (tahab teda nagu endiseidgi teisi kätte panna, peatab aga ja loeb weel kord.)

Herra Prosper von Blockile kõrgeamfise Sir

Edwardi juures Honolulu saad-
 nel. (Hoteldes) Honolulu, see ei ole eila-
 ne. Mis tük niisugune wana kiri
 siin? Hm! (Kaalub teda näes) Põris
 kerge. Käs kirjutab nii kaugelt et ai-
 nult ütelda: Tere hommikust, ilm
 on ilus - ? Õigus, ainult üks väike le-
 here sees. Hoopis teine ümbrik, ja ...
 (hüüab) Clarisse!

Clarisse (seest) Ma ei leia teda!

Susanne. Kitle õige, nullis, oli sinu
 kiri pärs?

Clarisse. (nagu enne) Ei, pool lehte,
 pooliks murtud.

Susanne. Pool lehte (natsutades) pooliks
 murtud? ja - walge paber?

Clarisse (nagu enne) Ei sinine! Ma nä-
 gin tana hommiku.

Susanne (ümbriseu poolite lahti tehes ja
sisse waadates) ^{See} on sinine.

Clarisse. Susanne! Terve rasti täis pabe-
 risi!

Susanne. Seda parem, seda parem!

(Kirja musutades) Lõhna? - ei ole (pare

mine sissewadates) käerivi? (Tänab te-
da ruttu wäljatommata, kuid peastab.)
 Tasa, tasa, see on ju südametunnistuse
 küsimus. On mul siis ka õigus teda
 lugeda? Ja mis pärast mitte! Tä lubas
 mul kõik labi otsida, mis lahti on, kõik,
 ja ümbrisk on lahti - kuid siisgi, see
 on siisgi natuke julge, ja kui selliga mit-
 ti harjunud ei ole (raputab ümbriskku)
 Kui ta see oleks! - Mul on päris palawik
 sõrmedes.

Clarisse (tuleb wälja.) Ah armas Susanne,
 midagi, mitte midagi, mina jätan loo-
 tuse, meie ei leia teda. Ma olen meelt keitmas.

Susanne. Seda ahastust ei wõi ma päält
 waadata. (Tänab kirja ümbriskust)

Clarisse. Kas sinu rivi ei ole mitte selle
 sarnane siin?

Clarisse (käänab ta lahti) See ta on!

Susanne. Näed sa neid wäikesed sarwe-
 rised? Kas ma ei ütelnud?

Clarisse. See ta on tõesti! (Loeb) „Täna
 ööse reisin ma ära, aga naugel wõi lõ-
 hedel, minu armastus - minu armastus!”

Kui minu mees — (Kõrva koputama-
ne rõõmuse unse pühta.)

Susanne. Koputatakse!

Clarisse. Koputatakse!?

Vankove (väljast rõõmine koputades)

Awage emeti!

Clarisse. Minu mees!

Susanne. Sinu mees! Anna kivi siia!
(jätatab tema)

Clarisse. Oh mu Jumal, kuhu peidan
ma ennast?

Susanne (tasa ja unse juure minnes)

Jätku seesama. Ei peideta ennast ära.

Jäädakse lihtsalt!

Clarisse. Oh ei, oh ei! Tä näeks minu
segadust, ta saaks rõigest aru!

(Kõratal ringi.) Ja, sinna tупpa!

Vankove (koputab veel rõõmuse)

Susanne (näsi ümberlingi küljes.) Tä
pead siia jääma.

Clarisse (põhemale poole tупpa, ust
enese (lupa) taga kinni pannud)

Ei! (Ära.)

Susanne. Rumal. (Awat.)

Katkerdas etendus.Susanne, VanhoveVanhove (kui jahimees, pussiga). Teit?!Susanne. Ja mina - miks te siis nii kaua koputate, onupraeg? Üks on ju lah-
ti.Vanhove. Teie siin?Susanne. Ja muidugi, ja miks siis mitte? See on siin museum, mida ma
vaatan.Vanhove (ümber vaadates) Üksi?Susanne. Nagu näete! Istub ühe kon-
narakarpi kasti juures.) Siin on üks ro-
gu, mis minu meeldest tore on. Vaadake!Vanhove (oma pussi sohva najale pan-
nes) Siin raagiti aga praegu.Susanne. Ja ma lugesin, wõi äigemine
ma meenisin nõvasti päälkirju. On aga
imelikud nimed. Ma ütlesin na paar
nõrela sisse? Vaadake ometi seda
tõredat konnarakpi!Vanhove. Susanne, lei ei olnud mitte
üksi, Clarisse oli siin!Susanne. Clarisse, mis see siin pidi te-

gema?

Vanhove. Nähtavasti mitte midagi
hääd; sest ta on ära põgenenud?

Susanne / naerdes ja ikka hõõranar-
pised vaadates / Mis veel? On teil tihki
nõusugused haiguse kood, onu poeg?

Vanhove. Ma rõõdan: Clarisse oli
siin!

Susanne. Ja miks ei peaks ta siis mit-
te veel siin olma? Minä olen omati
siin. Kõi on ta ennast wakest ära pät-
nud? Laua alla wakest!

Vanhove (jämedalt näkka) Misparast
siis hõhe ust lahti ei leitud?

Susanne. Kas sest ei ole küllalt, kui
„sisse“ hiiütakse? Päälegi tegin ma
weel ukse lahti, aga esite selle ukse
süäl, — (taga poole näidates) ma arva-
sin, süäl koputatakse.

Vanhove. Selle ukse tegite te lahti,
et Clarisset wälja lasta.

Susanne. Aga taepooleft, teie olete igaw,
onu poeg! Minge talle minu pärast
järele, kui ta süält wälja läks, ja

lase mind rahulikult oma konnapanarpisid waadata.

Vanhove (jälle ette tulles) Susanne ma nägin, et minu pnaene täna hommiku wäga äritatud oli, kui ta selle herra von Blockiga nääsis - ta on teda warem tundnud, nad sosistasiwad teineteisega enne linetmis oli neil äksteiseli ütelda, selle wäiwse seuju juures -!

Susanne (lüllet ette, kuna ta konnapanarpisid waatab) Wist ütlesiwad nad äksteiseli, et herra von Vanhove weider armukade napp on.

Vanhove (ilma et teda kuulaks ja ikka enam ärawusest) see sattudis) Ta palus charlke kätt, oo, se silma kirjaline rostmine oli kokkunaägitud asi, et mind petta. (Wõtab tema käest rinnu.) Tunnis-tage üles, et see nonda on.

Susanne. Muidugi mõista, aga minu kael ei ole selliga midagi tegemist, lase minu nõi lahti, te teete mulle ju haiget ja lasete konnapanarbi maha-

seurkuda (ronnararb rureit ja lähik
katsi) noh näete, mis te teete.

Vanhove. Kää rüll. Ja teate, mis ma
tegin? Ma tulin jahult ära ja look-
sin äkki lassi, et oma naest näha.
Ta oli wälja läinud. (Murtke) Myrrika,
minu jahikver, oli mul ühes. Myrrika
on minu naesega harjunud, nagu mi-
nuga. „Otsi, Myrrika,” hüüdsin ma,
„Otsi prauat, otsi!”

Susanne. Oo keui miisugused —
Vanhove Myrrika tõi mind otseteed
läki pargi siia, Thirioni maja juure
ja sääl (näitab paremale poole) trepi
juures jäi ta seisma — minu naene
on siis süin (Käigis suurema ägedusega.)
Kus ta on? Kus ta on?

Susanne. Mis mina tean?! Laske
Myrrika sisse, minu armas, keui te
juba kord jahikverega oma abisa-
sat otsite —

Vanhove. (puudutatult toolile lange-
des) Oo, Susanne, teil on õigus, ma
olen õnnetu inimene, see on tõsi!

Aga see armuradedus on üks hirmus haigis.

Susanne. Aga armas Vankove, armas sõber, missugune suur lopis te olete, kellega taprema peab. On see siis väimlatik, nonda oma õnne ära hävitada. Clarisse on kõige parem, kõige armastusewõõrilisem naine, kes kellegi muu peäle ei mõtle, kui teie peäle, kes ainult teile elab.

Vankove (Clarisse sallil nahes ja selle kallale narates) Küübid tuleb wälja, et ta siin on, sääl on tema sall.

Susanne. Tema sall?

Vankove. See on tema sall. Kes pani selle siia?

Susanne. Kes? china. Ma wõtsin, mis mulle nähte juhtus, kui ma wälja läksin.

Vankove (meelitatult) Ei, seda ma ei usu, see on tema sall - kui ma ta nähte leiain, siis wõtan ma Jumala nimel, te peab -

Susanne. Pidage piiri, Vankove!

Vankove (seina sees ust otsides) Laske mind.

Susanne (laskab teda tagasi hoida.)
 Armast sõber!

Vanhove. (leiab pahemat poolt usse.)
 Üks, siin ta on!

Susanne (nargab usse pävale ette)

Vanhove. Selle mehe toas on ta ära-
 peidetud. Laske mind sisse, ütlen
 ma, ja (läheb ja võtab oma püssi)
 nii tõesti kui ma elan, ühe pau-
 guga surman ma selle mehe ja te-
 ma armukese.

Susanne. Onnetu inimene, siis
 surmame mind, sest mina olen
 selle mehe armuke.

Vanhove. Mis? Teie?

Susanne. Teie sunnite mind ju seda
 ütleva, oma meelestu vihaga. Kui
 ma seda mitte üles ei tunnustaks,
 saaks sellest ju terve ilm teada teie
 müra läbi.

Vanhove. Susanne!

Susanne. Kui teie mitte armukade-
 dusest piime ei oleks, siis oleksite teie
 ju seda minu kohmetusest märka.

ma pidanud, minu rangemaksusest
rommakaupsisid waadates. Sellepärast
ei teinud ma ust lakti, ja kui teie
Myrrha teid siia tõi, siis on selle
juures see õnnetus saal süüdi, selle
lõhna tundis ta.

Vanhove. Susanne!

Susanne. Clarisse neelas oma õe nätt
herra Prosperile, sest et ta meie wahe-
korda teab. Tä arwab, et ma Prosperi
petnud olen ja et Prosper mind karis-
tada ja mulle rättemansta tohat. Kui
Prosperiga tasa pääris, siis tegi ta se-
da, et minu eest seista ja teda liiguta-
da, ja iikt abiela taristada, mis tulla
ei tohi. Sest ka mina olen armurade
nagu teiegi, Vanhove, ja kui see lugu
weel edasi nestab, siis saan ma sellega
walmis, et — ma saan sellega wal-
mis, et — Issand jumal —

Vanhove. On see võimalik? Teie Susanne,
misesugune häa kuulsusega naisterahwas.

Susanne. Kes jõuab igale tundmusele
wastu panna?

Vanhove, ja, ja ta nääris mulle täna
hommiku ühest armastusest, kolme
aasta eest —

Susanne. See olin mina!

Vanhove. Kes teda pettis!

Susanne. Seda olen ma rahjuss tei-
nud!

Vanhove. Ja miks teie seda kohe ei
ühtelnud?

Susanne. Aga lubage! Teie olete tões-
ti — kes tunnistab siis niisuguseid
asju ilma hädata üles!? Teie tahtsi-
te ju rõik surruks lasta. See summit
küll inimest. Hääd kuulsus ja elu,
rõik seisis kaalu pääl, saage ometi
aru! (Enesele) ja nõnda edasi, ja
nõnda edasi, ma ajan ta nõnda
sisse, et ma varsti enam ise ei tea,
mis ma ütlen.

Vanhove. Rahustage ennast, Susanne.
Küegi ei pea midagi teada saama.

Teie olete mind usaldanud ja sellest
pahast peab midagi hääd saama.

Susanne. Kuidas?

Vanhove. Ja peab teid ära wõtma!

Susanne. Mis? Mind? (Enesele) Kiird olen ma ilusasti sisse rusaunud!

Vanhove. Olge päris rahuline! Ja peab teid ära wõtma!

Susanne. Ära wõtma! Aga armas söber.

Vanhove. Ma räägin temaga, tõsiselt räägin ma temaga ja otsesõnu! Kus see pienike herra on!

Susanne. Täewa pärast mitte enne mind. Teie peate mulle ometi selle rõõmu jätma, temaga ise ära leppida, ja ma palun teid Jumala nimel, Vanhove -

Vanhove. Hää kull. Aga kui ta nusi lõunasöögini mitte otsuseli ei ole jäudnud, siis näitan ma talle.

Susanne. Aga armas söber!

Vanhove. Ja peab teid ära wõtma, elawalt wõi surnult, selle eest seisan ma. Teid peab ta wõtma. Ma olen nii õnnelik selle üle, et seda terve ilm peab teade saama — ja hiilgawad pulmad tahome pidada, tulise pihta!

Myrnha, kes nii wakuwasti on aidanud, saab kõige parema jänesepraadi!
 Oo, ma olen siis õnnelik! Edasi! Edasi!
 jälle jahile! Lähme Myrnha! Halloo
 edasi

Susanne (enesele) Ja seda nimetatakse
 wainimiseks!

Vanhove (tuleb tagasi) Aga Clarissele
 mitte sõna!

Susanne. Hoidku!

Vanhove. Sellest peawad pulmad saama.

Susanne. Ja, pulmad! —

Vanhove. Halloo, edasi Myrnha! Halloo,
 edasi! (ära.)

Susanne. (wajub ühe leentooli pääle)
 Puh!!

Üheksas etendus.

Clarisse. Susanne.

Clarisse. Kas ta äraläks?

Susanne (nutu tema juure) Läks!

Clarisse. Ja, (jälle kõrvaltuppa tagasi)

Vanhove (wälgas) Halloo, edasi, Myrnha!
 halloo, edasi!

Susanne. Nüüd lähel ta ära.

Clarisse. (tama naisu kangedes) Soo, Susanne, minu kallim, minu õde, Jumal õnnistagu sind, sa oled mind kaherohdselt päästnud.

Susanne. Kärkinene, ja mis peame rookru hoidma ühise vaenlase vastu. Ainult tühine asi on selle juures kaduna läinud, mina ise.

Clarisse. Kaduna läinud?

Susanne. Kuid ma sellele kerra von Blockile pean minema, siis surman ma pulmaõhtul esile tema, ja siis -

Clarisse. Issand Jumal, ja, kui minu mees tema kätte leiab ja temaga räägib, siis tulit näin awalikus. Prosper peab ärareisima.

Susanne. Muidugi peab ta ärareisima. Aga sa pead ruttama, et sa roodu oled, enne kui sinu mees tagasi tuleb!

Clarisse. Ja, (enne) ainult enne waja weel näni äraröletada.

Susanne. Küll sa juba sünnib, ainult ära wida sina silmapilgugi!

Clarisse. (lõheh taha poole.) Ei. (Jäät

seisma.) Aga kui mind nähtakse!

Susanne (paremale poole näidates)

Mine parem säält - säält on wäiksem,
ära, ära!

Clarisse. Ja, ja!

Susanne (tõmbab tema näest salli
ära.) Jätta omi sall siia!

Clarisse. Õigus! - ära kui tuul. (Ära)

Kolmas etendus.

Susanne (wõtab kirja taskust) Kirja
ära põletada, see on ei ole raske. Aga ka
sellega toime saada, et see herra Pros-
per tänna veel ära reisib, see on teine
asi. Tä ei taha kindlasti oma rättemom-
mist jätta - Poal wiis! - Tä wäiks
weel asjad nokku panna ja õhtuse
rongiga sõita. - See oleks - (karkab
kirja nokku panna, et teda tule wä-
sata.) See oleks tore! (Wäatab kirja)
Ah, ei, - ümbriku mitte - see Kono-
lulu peab talle alles jääma, selle peäle
ei ole mul õigust. (Wõtab sinise pabe-
ri wälja.) Pistame sinna paberile-
herise sisse, mis aga rätte juhtub

(wõtab laua päält) ja siis jälle oma
 raha pääle. (Paneb ümbrisse jälle
 sinna raha pääle, kust ta tema wõt-
 nud on.) Nõnda, ja — (norraldab asju)
 Asjad jälle endise nõnda, soo! —

See sinine pakker aga — (lõhet ramina
 juure.) äieti oli mul nõu, temal enesel
 teda ära põletada lasta, see oleks algu-
 päraline olnud! (Suutab pakeri põlema)
 Pea! (kustutab ära) Mis ta mulle
 wõrdega tõotas? Kuid sellega toime
 saate, et ma selle kirja ise oma kõega
 ära põletan, siis reisin ma weel täna
 õhtu ära, et omale Australia saartelt
 naist otsida. Oige, nõnda ta ütles.

Ja see on, mida mul waja lõhet. Oma
 auiu juures lubas ta — aga on sellel
 herra von Blockil ka auiusõna? Ja, ma
 arwan ja. Ta on isemeelne, ta on weider,
 aga ma usun, ta on auiu ja usalduse-
 wääriline. Pean ma katsuma? On see
 siis nii raske, teda nii naugele saada,
 et ta ise selle pakeri ära põletab?

(Wäatab ramina pääle.) Kuid ma

tema sinna simsi pääle panen ja nulli nõrku keeran (käänab paberi nulli) - natuke ära kõnvenud on ta juba, ta peab arvama, et ta juba nõrd on temaga sigarit põlema süüdanud - ja! (Panub paberi simsi pääle.) Ma leiari, et see väga huvitav on ja unustan seil juures oma piimleku - ta tuleb. (Kiulates) Ja, see ta on! - ah mul lües meelest, tirkusid ära hõwitada! (Wiskab nad tulle.) Keid ei tohi olla, muidu - ta tuleb! Istume, oleme väsinud, väga väsinud (Koputatakse.) Ja, koputa aga pääle, koputa. (Istub laua paremate ääre juure.)

Ürsteistruimmes etendus.

Prosper. Susanne.

Prosper (tub une^{lase} tahti, waatab ämber, näeb teda ja tulib warwaste pääl ette.) Mõyama jäänud - väsimuse ja petetud lootuste pärast - nõh, on aga kenasti tosilanud. (Waatab kõrwaltappa, naerdes) Ja sõäl weel

hullemine. (Waatab paberite pääle, kus
niri oli.)

Susanne (wargsi ja naeratades
silmi lantitehes, waatab Prosperi
tegewust päält.)

Prosper. Ta on alles! Konda siis, kawa-
last wost kawalam olnud. (Istub
laua pakema ääre juure.) Kawalam-
ennäe, kui ta mugab, siis on ta väga
ilus, — aga väga. Ja peenikene, peeni-
kene, tema silmad oliwad —

Susanne (tub silmad põrani lanti.)
Mis siis?

Prosper (tagasi pörgates) — illelawad.

Susanne. Ah jumal! Ma palun wa-
bandada; ma arwan, ma olin maga-
ma jäänud.

Prosper Teie olite ju oma majas.

Susanne (üles tõustes) Mis kell on juba?

Prosper (läheb namina juurde) Wiis!

Susanne. Juba nii palju!

Prosper. Ja niid, ilma pilkamata-
olete te ta nähti leidnud?

Susanne. Ei, aga ma ei raota lootust.

Te näete, ma olen platsis ja jaan
platsi.

Prosper. Terwe öhtu?

Susanne. Ja ei ole enam piisk.

Prosper. Nah, seda nimetan ma kind-
laks isemulsuseks.

Susanne. Seda nimetate teie isemel-
suseks?

Prosper. Wõi enese armastuseks.

Susanne. Ei rumalgi rahest.

Prosper. Ma ütlen enesearmastust,
sest et te väga targaks ja peene naeste-
rahwa kuulsuses olete ja niivid tal-
was tujus olete, sest et lootusetä wõit-
lust algasite.

Susanne (wäristab ennast)

Prosper. On teil külm? Oo, teeme suu-
rema tule. (Pimedaks lähel.)

Susanne. Ei mu herra, edewise pärast
üksi ei alganud ma mitte seda wõit-
lust.

Prosper. Waid?

Susanne. Aga pimedaks lähel, kas
teie ei taha tuld üleswõtta?

Prosper. Kake. (Kõlristab)

Susanne. On teil sellers teenret tarwis!

Prosper. Teil on õigus — mis jaoks on lixu olemas. (Õtsib neid.) Koh kus nad on siis

Susanne. Põkerilehkekelega saab niisama hästi, kui tuli kaminas poleb.

Prosper. Wäga õige! Wõtab põlenud nirja ja süütab põlema.

Teener (astub põlewa lampiga sisse.)

Prosper (puhub paberi küljest tuli ära ja jatab amale rätte.)

Susanne. Onnetusepott oma lampiga, niid oleks sündinud.

Prosper. Koh tahan ma küsida, mis mu põhjus teil oli, mind wõitlusele pütsud.

Susanne. Kas ei ole sellest põhjusest küll, et ma sõpra päästa soowin?

Prosper. Sõpra? On tõesti sõprust ilusate naesterakwaste wahel olemas?

(Õnusele) Tuli walgel on ta ka wäga kena. (Hoiab paberit näes ja nad istuwad midgu enne.)

Susanne. See küsimus on minu soole

naawaw, herra von Block. (Wõtab Hono-
lulu ümriku laua päält ja män-
gib sellega.)

Prosper. (Lõhele rakutuks) Sugugi mitte.
Ma ei mõtle meestest paremini.

(Enesele) Tal on keiri näes ilma et ta
aimaks. †

Susanne (wiskab ümriku jälle ära)
See on wäga lühikesi nägemisega
egoismus; käätegu, mida armastatud
inimesele teha võib, teeb ju meid en-
did õnnelikuse. Inimene ei ole kei-
nagi rõõmsam ja õnnelikum, kui
siis, kui ta teisele rõõmu teeb. — On
see teile uudis?

Prosper. Seda mitte. (Wiskab paberi ma-
ha, enesele) See on ju päris tubli naeste-
rahwas.

Susanne (enesele) Ma kustutan lam-
bi ära, siis peab ta jälle põlema pa-
nema. (Kruuwit tuld üles ja alla.)

Prosper (soojalt) Mis te praegu ütli-
site, minu preili — kas lamp suitseb?

Susanne. Ja naturkene. (Kustutab ära)

Mu jumal!

Prosper. Mis te praegu ütlesite, armas preedi, see awaldab minu pääle sügawat mõju. Kui te rõike seda tõesti aimult häast südamest teete, siis sunnib see mind tõsiselle auuhoiatusele. Praeguste eotewate naesterahwaste hulgas ihte leida, kes ka häa ja armastuserikas on, see oleks ju kõige ilusam leidus ja inimene seisaks abielu naese paleuse ees.

Jusanne. Nagu mina äkki pimedas armastuseawaloluse paleuse ees seisan. Ja oleks aga siiski weel palju ilusam, kui te jälle oma lambi põlema süütaksite.

Prosper. Oh ei, ei, see karmina tuli sügise-õhtu hämaruses on ju kõige armsam walgustus selle jaoks, mis mul teile ütelda on.

Jusanne. Pange lamp põlema, wõt ma lõhen.

Prosper. Teil on aimult rõõksida, aga mul ei ole (tixsu) tixpusid. Ja pääle selle

wannun ma teile —

Susanne. Pange lamp põlema —

Prosper. Ma wannun teile, et teie mind minu tagasitulekust saadik päris äranõidunud olete.

Susanne. Lamp, minu herra!

Prosper. Ma olen täiesti nagu nart, aga see on wähest see õige mõistus, mis ainult ühes armastusega meile päha tuleb.

Susanne. Koh, siis lähem ma.

Prosper. Oo, ärge minge mitte. Änge jätkke oma tööd pooleli. Teie olete mind silmapilguks uskuma pannud, et kõige puhtam woorus ja päädu siin ilmas asuda wõiwad. Seda tahan ma nüüd oma terve eluaj uskuda, ja et teile näidata, et ma selle usu wäärt olen — selle kirja (otsib Hono- lulu kirja wälja) selle nõiariista, mis teid nagu ingli minu juure tõi, selle kirja — see ta on — häwitan ma ära, põletan ma teie silmade all ära. Nõnda põlegu minu minewik, põlegu

kõik minu nergimeelsed eksimised,
millest ma ennast sellega lahti ütlen,
tules ära! (toiskab kirja tulle.)

Susanne (enesele) Ah, selle ilusa teo
eest võiksin ma talle kalla langeda.

Prosper (tangedega järle aidates) Waadake
mu juure, ta põleb, ta põleb!

Susanne (enesele) Kuid ei ole mul
enam (õigest) julgust, teie ära aja ole
— ei, ma ütlen talle kõik ja ta jääb.

Prosper. Tanate teie tema tütre oma jaega-
de ees näha?

Susanne (naerdes) Olete siis kindel, et
see selle teatawa kirja tütre on?

Prosper. Kahtlute teie?

Susanne. Mitte teie kää usse juures,
oh ei, ei. Aga antke mulle oneti see
tütre paberit, mida te praegu veel
näes hoiakite.

Prosper. Tütre paberit? Ma ei saa aru.

Susanne (selle järle naidates). See sääb.

Prosper (üles wõttis) See? (Koerte kourumi-
ni näitilawa taga.)

Susanne (kuuldes). Wait, mis see oli?

Prosper (läheb avara juure) Thivion, Bussonier ja Vanhove lähewad siit poolt lossi tagasi.

Susanne. Nad wõiwad üles tulla!
Ande ta, andke ta mulle ruttu!

Prosper. Ah soo, Teie kardate, et teid siin pimidas minuga üksi leitakse.

Ärge muretsgege. (Läütab paberipõlema)

Vanhove (wõljast pahemalt poolt)
Täia, Myrrha, siia!

Susanne (näeb kuidas kiri põleb) Kirjutatud seisab, et ta tema ära põletama peab.

Prosper (süütab sellega ühe küünla põlema ja wisab paberi, mis weel põleb, annast wälja.) Ha!

Vanhove (wõljast) Aga herra von Block, nonda wõib majasid põlema pista!

Susanne. Ah jumal!

Prosper (tagasi tülles) Ärge kartke midagi. Ta kustub ära maha kuskudes - nlegi püüdis ta sinni.

Susanne (muletult) Vanhove püüdis ta sinni. - Siis on näin madunud!

Prosper. Kuidas siis? Mis siis?

Susanne. See polek oli see kiri!

Prosper. Teatud kiri? See paberitüüp?

Susanne. Oli Clarisse kiri, mis Vankorile kätte sattus - ruttu, ruttu, jooksege ameti!

Prosper. (rohkedes nagu Susannegi akna
puures (võttes) rutates.) Mis siis? Kus
siis! Kuhu siis!

Susanne. Säält unest välja (Näitab
keest.)

Prosper (paremale poole) Ja.

Susanne. Mitte säält, säält teisest unest!

Prosper. Ja! (Üiskab ühe tooli ümber.)

Susanne. Talveaas leiata mind.

Prosper. Elavalt või surnult, ma toon te!

(Ära.)

Susanne (paremale poole minnes) Nõnda
lõhe, kui liiga raval tahad olla! (Ära)

Kolmas waatus.

(Klaasimja Vanhave juures. — Paremal pool es laud ja leentool. Edasi suur poosos wõõramaa taimi. Selle taga uks, mis lossi elutubadesse viib.

Paremal pool taimed, üks pink, uks. Edasi üks söögitupep. Taga kummal üks klaasseina sees. Kõigil pool taimed. Kõitelawa walgustavad laternad.)

Esimene etendus.

Lalange. Henri. Baptiste.

Lalange (Henri) Koh?

Henri. Koh, meie peame ruttama. Herrad tulewad jahilt range näljaga, ja laud ei ole veel naetatud. (Kaeru on muulda)
Lüäl nad ongi juba.

Teine etendus.

Endised. Thirion. Bussonet. Kalm ja hiimeest naerdus meenilt.)

Thirion. Wälk ja pauk, ma oleksin

ta maha lasknud, kui ma oleksin
tanutud.

Bussonier. Kares põldpuusulge maha
lasknud! Éloqu Thirion!

Thirion. Ja oli mul ju niisama hästi
kui tehes, see pagana põldpüü, säääl nä-
gin ma üht suurt sitirat.

Kõik (naerdes) Sitirat?

Thirion. Üht sitirat! Üht suurt sitirat.

Jis oli otsas. Ma olen looduseuurija.

Loomusund sai minna üle wõitu - ma
lasksin põldpüüd, kuid pidasin siti-
rat silmas, ja sellepüüdsin ma ka
kinni - ta on säääl selle wäikesi too-
siku sees. (Käitab wäikest sinisest
pakinist torbitut oma püssiraua otsa.

Bussonier. Teie johlisate lõunasöögis.

Thirion. Ah so ja, söök, sellele teen ma
aru sornase waewanägemise järel.
(Paneb oma püssi pingi peäle.)

Kõik (naerdes) Kuu ka!

Solange (lõheks ära.)

Henri (Baptisti üle.) Ja meil ei ole weel
laud ractud.

Baptiste. Kui herrad wähest ennast enne
talmust puhastad takavad.

Bussonier. Ah ja, pesemine ei oleks
ütleliigne.

Baptiste. Selle poole pool on herrade to-
ad. (Äest paremalt poolt kolme jahi me-
hega ära)

Bussonier. Kus pögan siis l'ankove on?

Thirion. Ma ei tea; minu maja aken-
di all pööras ta korraga ära parema-
le poole. Ja minu naene? (Solangeile,
kes taldrinudega tuleb). Kas minu
naest weel siin ei ole?

Solange. Weel mitte.

Thirion. Oh, nüüdesse panemine teatawas
wanaduses -

Bussonier. Kõuab aega ja osawust,
minu naene on läinud, minul ei
ole sellega enam tegemist. (Mõlemad
paremalt poolt ära.)

Kalmas etendus

Solange. Henri. Claudine.

Claudine. Tema naene? See on see tera-
wa keelega, kes alati noorherra Pauliga

tasa näägit.

Solange. Mis see teisse puutub?

Henri. foodasse rahwi siin?

Solange. Ja. (Henri ära söögituppa.)

Claudine. Ma palun, teid tõssilt korraldada. Ma pean omale teise krae panema, see siin ei tee mind huvitavaks küllalt! (Pah. ära)

Solange. Sa oled huvilaw küllalt!
 Ühtegi suppi ei (~~aska sa~~) mõista ta neta, äga klaverit mängib ta. (Anna aiabijja taldrisenteiga ära söögituppa.)
Keljas etendus.

Prosper. Siis Susanne

Prosper (tulib äsnaelt ust lahti jättes, täiesti hingetu.) Talwcaias - ameti - ükskord - õnnelikult.

Susanne (süälsamast, nõndasamuti hingetu) Õnnelikult! Jumalale tänu!

Prosper. Mis?

Susanne. Ta on teil näes?

Prosper. Kas ta teil näes ei ole?

Susanne. Minu näes mitte.

Prosper. Minu näes ka mitte.

Mõlemad (meeleheitlikult) Õo!

Susanne. ja mispärast te siis ütlete õnnelikult?

Prosper. Mina arvasin, sina ei saanud ta natta, aga vahest tema ta õnnelikult natta.

Susanne. Aga mina tulin ju alla pääle teid, mis te siis tegite?

Prosper. Ma kukkusin trepist alla, jõudsin trepi otsa juurde ja — ei leidnud enam ühtegi inimest. Ei inimest ega paberit polnud näha. Tääl otsisin ütlesin ma siis enesele: üks kahest.

Kas Vantove pani talle jala pääle, et tuld täiesti ära kustutada, siis peaks paber siin olema; wõi — ja see on tõenäolisem: ta püüdis ta kinni ja viskas ära. Jahnnoertel aga on tung kõik ära randa. Myrriha wõttis ta hammaste wahelle ja wiis tükk maad edasi. Lähme tema jälgil ja siis leiame paberi kotte. Ma läksin tema jälgil. —

Susanne. ja ei leidnud midagi?

Prosper. Midagi. Minu mõttekäik oli

aga siisgi waimurikas.

Susanne. Ja. Tuul wiis ta wähest ära.

Prosper. Tuult ei ole aga.

Susanne. Koh siis sõprus Vanhove ta
rahu sisse.

Prosper. Seda ütlesin ma enesele ka, ja
wikastasin, et ma hoolikamalt ei otsinud
Ännelikul nõmbel, arvasin ma, on peeti
Susanne osawam kui (mina) sina ja
leidis ta rätte.

Susanne. Mina ei otsinud ju sugugi.
Mina ei näinud teid enam ja arvasin,
ta on tal käes, edasi, et temale järele
jõuda! ja süäl ma olen!

Prosper. Ja nüüd ei ole meil rummagit
midagi. Tuhat prokodilli, nüüd wõime
hommene woidu ajal jälle pääl hakata.

Susanne. Homme? Jumal hoidka!
otserohi!

Prosper (nõrkudes) Ilma palituta?

Susanne. Ah, mis palitu!

Prosper. Aga mõtelge ometi!

Susanne. Tähate teie, et keegi moodami-
nija paberi leiab?

Prosper. Ei.

Susanne. Ja Vankovile ära annab?

Prosper. Parem kuul põhja.

Susanne. Noh siis edasi, edasi!

Prosper. Ilma palituta, ja! (Oma rüüti
nööpised kinni pannud ja juba ette rüü-
metades) Frrr! Frrr!

Susanne. Kuite rüümetate, siis võtke
minu sall. (Riputab talle salli õmber.)

Prosper. Ei, mu preili, ei!

Susanne. Ja, mu herra, ja!

Prosper (läheb ennast salli sisse mässida)

Oh Jumal, tema teeb mind purju! Ma
olen kaitseta - ma olen taltsutatud -

Susanne (topib talle salli suu ette.)

Prosper (lõllutab) Taltsas!

Susanne. Edasi! Edasi!

Prosper. Ja, ja - purjus ja taltsas. (Ära)

Viies etendus.

Susanne (istub). Ah, ja seda rõis pakeri-
turi pärast - ja tema vaenese-
ta on äieti ometi rõis tubli inimene! -
niisaguse pakerilipara pärast! Ei
pea mitte nii palju seingutama. Ütelda,

nääsida wõib nii palju kui tahes, aga
 kini lähel aja jooksul kiwits ja hii-
 witab sulle siis näkku. Aga kirjista-
 mine on nii awatelew, sullega üteldakse
 asju, mida suuga mitte üteld
 da ei saaks. Sellele päris armsale
 herra Prosperile, näituseks, wõiksin
 ma tema wiisaka ülespidamise eest
 ilma pikema jututa ühe musu kirjutada.
 Koh, tema põsk ei läheks sell-
 pärast mitte punaseks, aga (täuseb üles)
 taewas, see on imeelik, minu põsk läheb
 punaseks, — mis see tähendab? — O, o,
 preili Susanne, ma pean teid waljume
 walitsuse alla wõtma. Nisuguseid as-
 ju ei soowi me sugugi.

Kuues etendus.

Susanne. Marthe. Siis Bussanier.

Marthe. Ah, ristienä — kas sa herra Pau-
 aled näinud?

Susanne (emesele) See soowib seda juba
 enne. (Kõwasti) Ei, ma ei ole teda näi-
 nud. Aled sa herra Vankov'i näinud?

Marthe. Ei, aga ma kuulsin teda, ta

marsib vihasele nagu soldat oma
toas ringi.

Susanne (ehmatat) Vihasele - siis
oleme radunud.

Bussonier. Kes marsib oma toas ringi?
kajakerra? Kell pool kuus? Siin ei
sööda siis vist sugugi?

Martha. Ma waatan järele. (ära söögi-
tuppa.)

Teismes etendus

Susanne. Bussonier.

Susanne. Bussonier, armas sõber, waa-
take mülle ruttu.

Bussonier. Mille peäle siis? Mis siis on?

Susanne. Teie olite ju Vanhove'i juures,
kui terra von Block põlewa paberit ar-
nast välja viskas?

Bussonier. Kust teie siis seda teate?

Susanne. Kas ta üleswõttis?

Bussonier. Paberi?

Susanne. Ja, oli see Vanhove?

Bussonier. Vanhove?

Susanne. Siis wastake omete, ma suren
kõrsituse pärast.

Bussonier. J, mis te ütlete! Antsee mulle ainult aega! Miks see siis teid nõnda huvitab!

Susanne. Kes võttis ta üles?

Bussonier. Kes? Mina võtfin ta üles.

Susanne. Teile?!

Bussonier. Ja, mina.

Susanne. Ja siis?

Bussonier. Siis?

Susanne. Mis te siis temaga tegite?

Bussonier. Mis ma temaga — Aga ja-
gan võtku, miks see siis teid huvitab?

Susanne. Jumal, missugune inimene!

Bussonier. Noh ma arvan, ma wiska-
sin ta ära.

Susanne. Teile wiskasite siis ta — ?

Bussonier. Ei, ma ei visanud mitte!

Susanne. Inimene!

Bussonier. Ei visanud, ma andsin
Vankove'ile, ma andsin ta Thirionile.

Susanne. Thirionile?

Paul (ilmub tagant ja näeb ruttu ära)

Bussonier. Ei. Üdi õigemini Thirion
tombas ta mul rüüst ära!

Susanne. Thirion - see napp! Missugu-
ne onnetus! Kusta vahemalt on, et
ma demaga rääkida võiksin?

Bussonier. Ta oli praegu minu juu-
res. (Hüüab) Thirion!

Susanne (hoiab tema suud rinni)
Ei, ei ärge hüüdke!

Bussonier. (pää pääle kukkanult) Miss-
miks ei pea ma siis hüüdma?

Susanne. Otsige teda, otsige teda -
tulge!

Bussonier. Aga pagana pihta, miks
see siis teid -

Susanne. Hüüdab - tulge aga!

Bussonier. Koh, minul ükskõik.

(Mõlemad par. ära.)

Hakaksas etendus.

Paul. Siis Solange.

Paul (reisiriiides, astub ette wõatlikult
sisse.) Mitte redagi! Ma ratsun õnne.

(Tuleb ette)

Solange (söögitvast tassidega nandiku
pääl) Ennää, herrra Paul!

Paul (tasa) Kas sa wait oled!

Solange (tasa) Proua von Thirion
näskis mul teie taldreru ära wotta.

Paul. Seda ma wöin arvata, ta
ajab mind ära! Chinoni õppima.

Solange. Koh teie sööte ometi peel,
enne kui ära lõkate?

Paul. Oo, ma olen ju arm mugi äna
tahnud - juba keel wiis pani ta mind
postipoisile hinge pääle. Ma olen siis
juba kolmveerand tundi teel.

Solange. Waata ometi!

Paul. Ma radusin üsna lasakesi
wanorist ja jooksin üle põldude süa.

Solange. Mis jaoks siis?

Paul. Mis jaoks? Et timaga rookku
saada!

Solange. Kellega?

Paul. Sa tead wäga hästi, seda ma arwan
et talle ütelda, et ma teda armastan, sada
korde enam armastan, kui täna hom-
minu - ja et ma teda maha ei toha jöt-
ta - ei, et ma teda ära tahan wõtta, ja
et mul selle jaoks tarwis ei ole üliõpila-
seks saada - seda tahan ma talle üteli-

Solange. Kuu seda jreili Marthe kuulles!

Paul. Sida peab ta kuulma, ja nägema peab ta mind ka.

Solange. See ei ole küll võimalik?!

Paul. Ja, söögi ajal.

Solange. Kus siis?

Paul. Siin, Solange, sinu lubaga. Siin nende pirkade orsade all võit ennast terve talv otsa ära peita. Siin saan ma temaga kokku, siin näägin ma temaga, siin elan ma wabalt nagu metsmees, kellel eestkostjat ei ole ja iseäranis mitte Colombat! - naurat wõtku seda Colombat! -

Solange. See on ju päris mõssunõu.

Paul. Ja et karatust teha, kirjutan ma siin ihe sedelikese jreili Marthele. (Kobab oma taskuid) Kus siis minu taskuraamat on? Selle olen ma wist wankerist wälja hüpatas ära raotanud. Ükskõik! Siin on vähemalt üsnpelistsi tükk - anna mulle paberit, Solange, paberit, paberit!

Solange. Mis? Mis veel?

Paul. Ja ei taha?

Solange. Ma pean viimati ka veel ka sulle sedelikesse kätte viima, he?

Paul. Muidugi pead sa seda.

Solange. Otserohi! — ei tulli mul meel-
degi! (Enesele) Ma ratsun, et minema
saan, muidu ei jätta ta mu hinge
rahule.

Paul. Solange, minu armast Solange!

Solange. Mitte juttugi. — Minust seda
arwata! — Teie olete wäikene hirmutus-
teie — (minnes) Oieti on tal õigus. (Ära
söögi tupp.)

Üheksas etendus.

Paul. Ja tema pääle lootsin ma!

Wötred. Mis nüüd teha? (Oma tasku-
sid ratsudes) Mitte paberiraasugi!

00, 00! (Wajub pingi pääle ja näeb
sinist toru Thiriani püssiraua otsas.)

Saal on ju paber püssi otsas (Wötab
selle ja teeb siledaks) Mis see siis on?

Aa, sitikas! See on minu eestkostja
ja hissaar — söeda minema. Tal on

meid niiltalt ja sina pääsed kamp-
weni raat. (Rebib ärapõlenud ääre
rülgest ära ja sliib paberit.) So-
irs rülg on küll tais kirjutalud,
aga teine on puhkas. Sellest saab.
(Kirjutab) Olen jälle siin. Minust
tahetakse üliõpilast teha. Mina
tahan aga parem teie meheks saa-
da. Esialgu olen ma talweaias pis-
made pabimide targa peidus. —
Terwemas eluks teie —

Thirion (wäljast) See paber?

Paul. Minu cestrostja! Fant! Pöösas-
iknu! (Peidab ennast paremale poole
ära)

Kümmes etendus.

Susanne. Bussonier. Thirion (paremal
poolt.)

Thirion. Aga mis paber siis, mina ei
saa sõnagi aru!

Susanne. Ärge ometegi nõnda marju-
ge

Thirion (tasa) Miks siis mitte? — Mis-
sugune paber, küsin ma.

Susanne. See herrra von Pollocki ndest.

Bussonier. See põlenud!

Susanne (tasa) Mille tu arnast wõlja
wisnast —

Bussonier (tasa) Mille minä sinni piud-
sin —

Susanne. Ja mille te teinõ käest arawõt-
site —

Thirion (wäga powasti) Ah see põlenud
paberitükk —

Susanne (tasa) Mitte nõnda narjuda!

Thirion (tasa) Teie küsiste ikka: "Paber,
paber!" Saagu siis sellest reegi aru!

Susanne (Bussonier'le) See on weel hul-
lem kui tüie.

Thirion (tasa) Kui te roõhe oleksite üt-
nud: see paberitükk —

Susanne. Nõk siis see paberitükk?

See liparaks kus ta on?

Thirion (tasa) See on aga rentsaraks!

Mis te siis selle paberiliparaga teha
takate?

Susanne (nõrsitult). Issand Jumal!

Thirion. Teie teate ju, et te põlenud oli!

Susanne. Bussonier (rõwasti algades, tasa lõpetades) Mis - te - temaga - tegite?

Thirion. Aoh, ma tegin temast väikesse torbiku.

Susanne. Torbiku?

Thirion. Ja et üht sitinat, kus mul rääs nõlitas, sisse pista.

Susanne. Ja kus see torbik on?

Thirion. Tä on sääl minu püssiraua otsas.

Bussonier. Ükskord ometi! (ühel ajal.)

Susanne. Ükskord ometi!

Thirion (oma püssi waadates) Ennää, paberit ei ole enam siin!

Bussonier. Ära!

Susanne (ahmatades) Kadunud!

Thirion. See sitine raibe on wõlja tüksinud, ta on wist nüü põrandal -

Susanne. Aoh, siis mitte kaugel.

Otsime! (Kõik otsivad)

Thirion. See on aga tõhelepanemise wäärt. On need loomad aga targad! Sellest saab meterjali terweks tööks akademia jaoks - sääl!

Susanne ja Bussonier. Kus?

Thirion. Ei, see ei ole ta mitte - niisugune tarr sitikas!

Susanne. Otsige, otsige, otsige! (nuulda on Vanhove'i häält.) Vanhove! - Ei, ärge otsige!

Thirion ja Bussonier (inestades) Kuidas?
Ülestiistõimnes
etendus.

Endised. Vanhove. Clarisse. Marthe. Colombo.
reelm ja himeest. Baptiste. Henri.

Thirion. Mispärast siis mitte enam?

Susanne. Wait.

Vanhove. Ja kas siis täna ei soodagi?
Marthe (hõigitoast) Lüssri! Laud on raitud!

Baptiste. Laud on raitud!

Kõik (rahulolomisega) Aa!

Bussonier. Kõige parem uudis!

Clarisse (tasa Susannele). Ja on ärs!

Susanne (silmadega otsides, mõtted laiali) Sitikas? Ja ta on surnud!

Clarisse. Sitikas?

Susanne. Ei, ei - tema, Prosper! Ja,

mu armas! (Eneselle) Tä wõene inimene otsib wäljas rohu sees.

Clarisse. Tema ära! ja keegi ära põletatud! Oh, Susanne, ma hingam jälle kergemalt. (Lähib tahe poole)

Vanhovl (näht parrudes) Susanne.

Susanne (weel üht pikku põrandale heites, wõtab massnlikult tema rääs.)

Täna, armas söber! (Kõik lähewad süögisaali.)

Vanhovl. Te olete midagi ära kaotanud?

Susanne. Ja ühe wäikese (ajaja) brosche Vanhovl. Siis?

Susanne. Oh ärge otsige, armas söber, see ei ole wauwa wäärt. (Marthele) Tõtle õige Solangiile, ma tahan te-maga rääkida.

Marthe. Ja! (Enesele) Arusaamata, et Paul ei tulle! (keegi ära)

Kansteistkumnes etendus.

Paul. Siis Claudine.

Paul (lühkrab oksad nõrwale ja ronib nõpusele taimele tagant wälja,

ringi rääs) ükskord onneti! — Ei saa
millestgi aru, nende parkude lehti.
de taga. (Ennast tolmust jultustades)
Isaariasis loobus ei ole sääl sees üle-
üldse mitte. Need orsad krotsivad
ja torgiwad sind, jo aga, kes wiib
niiud minu ringi nätti? (Läheb taha-
poole ja waatab parki)

Claudine (ilus kraal raelas, patumalt
poalt) Loo, niiud naed onneti millegi
järelte wälja. — Ennõie, terawa neelega
proowa wäike nawalis.

Paul (ümberpooratas, kohkub) Ah!

Claudine. Noorherra, otsit wähest söög
saali?

Paul. Aa, preili. Ärge ütlege kellelegi, et
te mind näinud olete. Mitte kellelegi.

Claudine. Olge usna rahulik noorherra,
mina mõistan wäike — põhjus motti-
likult.

Paul. Wäikeida? Flus. (Enesile) Monu riri!
Romanides on niisugused tüdrukud
ikka ringi kandjad — kas ma ratsun õnnel?
(Kõwasti) Preili —

Claudine. Noor herra?

Paul (wäga rohkmetult) Teie olite wäga ilus, preili.

Claudine. Seda üteldakse mulle tihti noor herra.

Paul (wäga rohkmetult) õigusega, täitsa õigusega. Teil ainult puudub —

Claudine. Minul puudub midagi — silmad wähest?

Paul. Ei, need on wäga hääd! (partli-
kult.) Ma tahtsin ütelda: teil puu-
dub paar ilusaid kõrwarõngaid.

Claudine (enesele) Waata, waata, wäike tahab mind ära osta. Waata-
me, mis sest saab.

Paul (enesele) Kui ta ainult pahaks ei
pane, (rõwasti) kui ma julgeda tohin
— (annab talle raha.)

Claudine. Mis pärast mitte?

Paul. Kõige suurema rõõmuga) Preili,
ma tahaksin häimeelega et te sida-
sedeliksest nätte toimetada wõtaksite.

Claudine (wastu wõttes ja naerdes) Ma
tean juba kellele.

Paul. Ja sa teed seda?

Claudine. Taldrikuute wahetamise juures.

Paul. Oo, Lisette wõi Marie, — ükskõik, ma pean sind kaalustama.

Claudine. Mis päevast siis mitte? — ma teen, mis räästakse. (Töögituppa ära)

Paul (üksi). Ja mina edenen! Postwank-
nist ära ravanud — Japani rahewõitlus
— too tieldruku ära ost — keegi tuleb!
Pagan wõtsu teda (Peidab ennast pak-
s. ära.)

Kolmasteisstrümmes
etendus.

Prosper. Siis Solange. Siis Paul.

Prosper (sallis sisse määsitud, tagast
sisse.) Midagi! Midagi! Midagi!

Mund rui keerakilm ja kundi nõel!
(Taldrikuute nõelin paremal pool.)

Tääl söödakse. Oigus! Ja mina ei ole
rahastelt riides, nõnda et sisse astuda
ei wõi, ja mul on isu nagu moona-
mehel — lühidalt ma olen täitsa na-
ruwäärsl. (Istub paremale poole.)

Nõnda on õige, Prosper, kolm aastat

ümber ilma purjetanud, ja siis so-
 dus läheb laev upanile naesterahwa
 putramisest. Teda wiimast ei saa
 ma enam salata. Mul ainult waja
 enmast waadata, kuidas ma tema
 salli rannan - naeruwäärst! See
 sall korwetab mind kuni üdini
 ja siisgi ei raatsi ma teda ära
 janna - ma armastan teda, seda
 ei saa enam üsagi tont salata.

Ma armastan teda ja mul on nälg
 nagu hundil, aga selle asemel etsimä
 ja juua otsida, pean ma üksipäi-
 nis nöhesisid, ma olen täiesti tüps -
 mille jaoks? tuhwi jaoks.

Solange (sawalist) Minu herra!

Prosper. Ruttu! Mul on nälg!

Solange (tahab Prosperi salli pidi ta-
 gasi hvida)

Prosper. Ärge minu salli purutuge!

Solange. Teie olete herra von Block?

Prosper. Nälgane, Prosper von Block -
 jätke minu sall rahul! (Tahab
 süögisawali minna.)

Lolange. Mu Jumal, ma müsin, sest
et preili Susanne —

Prosper (ruttu tagasi tules) Preili Su-
sanne — nah?

Lolange. Ja näis mul jänele wälwata,
nui herra von Block tagasi tuleb.

Prosper. Ilus, ilus, siin ma olen.

Lolange. Et temali ütelda, et preili siia
talweaada wäikese torbiku ära on ra-
otanud.

Prosper. Torbiku?

Lolange. Pakerist torbiku, kus üks wäike
loom —

Prosper (täitsa rumalalt) üks wäike
loom! — Torbik wäikse loomaga — mis
pean ma siis sellega pärale hakkama?

Lolange. Preili lasab herra von Blocki
paluda, seda torbikut selle wäikse loo-
maga rohe otsida, — aga otserohe —

Prosper. Kuidas?

Lolange. Otserohe.

Prosper. Otserohe otsida — üht wäikest
loomat — aga minu õhtusöök?

Lolange. Sellest ei ütelnud ta midagi.

Ainult tema salli - ütles ta - pean
ma tagasi paluma.

Prosper (asub) Tema salli? Seda
ka veel? (Pakemalt pooli pingi pääle
langedes.) Ma olen otsas.

Solange (kohkudes) Issand Jumal!

Prosper. Minge aga Jumala nimel!
(Solange lähleb, kangesti imistades)

Otsi, otsi Myrrha - ma olen tema
ori, tema neeger. (Tõuseb üles) Otsi,
otsi, torbirut väärise loomaga!

Otsi! Otsi! (Lähleb otsides tahtu poole
ja naab silmapilguks parssi.)

Paul (tuleb nähtavale) Kedaagi enam
siin. Ma pean teda nägema! Oigus!

Uksi eesriie on lahti! Lülid nad
istuvad - ja parajast wahetolasse
taldriuid - toatudruk annab mul-

le märku. Bravo, bravo! (nuku-
tak pääd) Ja, ja! - Ta wõtet ühe
taldriidu, ta lähleb - aga kuhu siis?

Issand Jumal! õnnetu inimene! ta
lähleb - ta annab minu kirja Colom-
bale! (Karjub) Aa!

Prosper (on jälle tagast sisse tulnud, ja on otsinud, puorab ümber.) Mis?

Paul. "Lalle keegi - see on väljakuulutamata." (Pudab ennast ära.)

Prosper. Mis see siis oli? Keegi kirjutas. Ma ei astunud ameti selle värsise looma pääle - torbiku sees?

(Võtab ära rebitud, põlenud pabeririba maast üles, mille Paul varem ära viskas.) Põlenud pabeririba.

(Laeb.) Ainult lõpusõnad: "Minu emahove - hove - Vanhove" - see ta on, see on see kiri! Siin ja katri rebitud?

Kes vois?... (Vaatab ümber ja näeb Vanhovei, kes söögitoast tuleb.) Vanhove, sääl ta on! - tema on kirja lugenud ja vetis ta katri - nüüd on hääl, nüüd oleme valmis!

Keljasteist rümmes etendus.

Prosper. Vanhove.

Vanhove (lõheb tagumise nase juure) Siin kirjutas ju keegi!

Prosper. Nüüd ei pääse kahe võitlusest mööda - aga loodetavasti saan

ma enne süüa.

Vanhove (teda nohes) Aa, herra von Bloek.

Prosper (inesele) Kuid olen ma tal seies! (Kovasti) Ma palun waban-dada, et ma hiljaks jäin (Jakob söögiluppa minna.)

Vanhove. Palun, mu herra, ainult paari sõna, kui lubate.

Prosper. Kirjutatud seisab, et ma täna ei pea süüa saama.

Vanhove. Herro von Bloek, kas teie jäiate selle juure, mis te täne hommiku misult palusite? (Taldrikuute rōlin.)

Prosper (söögilupa juure waadates) Tääl waletatakse taldrikuid - ja oma noosimise pääle ei ole ma enam juure sõnagagi mõtelnud!

Vanhove. Olge nii lahke, kas te —

Prosper. Kas ma jään, ja see ei ole nii kerge. Põhjusmõtteliselt jään ma oma noosimise juure, tegelikult aga — ei, ei!

Vanhove. Kas tui ei taha lüünamalt sel-
tada?

Prosper. Wäga häämellega. Ma seletan.
Prõua von Vanhove näitas nii selgesti
ilms, et talle see abiolu wastumeelt on
Vanhove. Tal on sellens tõsist põhjust.

Prosper. Tõsist - (Enesele) Oigus, ta
otsib tüli. (Kõwasti) Teie ütlesite, mu
herra, tõsist põhjust, milles seisab see
tõsine põhjus?

Vanhove. Wähest selles, et see prõua
von Vanhove'ile südomewalu teeb, et ta
i. h. wanema armastuse täiesti ära
olite unustanud, teda uuele ohwerda-
da tahate!

Prosper (enesele). Ta on lugenud. (Kõwasti)
Koh siis, niid on siis asi ära üteldud.
Mis jaoks weel nõrwale puigelda? Teie
teate kõik, eks ole?

Vanhove. Ma tean kõik!

Prosper (püsti tõustes nagu Vanhovigi)
Siis lubage, et me seda asja seletame,
pärast kui ma sõõnud olen.

Vanhove (hoiab teda tagasi). Ei, mu

herra, ei! Asi on liiga tähtis, et teda edasi lüüka.

Prosper. Mu jumal, nii tähtis ei ole ta just mitte, nagu te arvama näite. Ma armastasin seda naisterahvast, me vahetasime üksteisega kirju, aga ma rinnitan teile, meie vaherõõd ei ole ial auupaklikust ja õrnast tunda-musest raugemale nihkunud. ja tema noorus —

Vanhove. Ei, mu herra!

Prosper. Kuidas nõnda, ei?

Vanhove. Ei, mu herra, ja veel kord ei!

Prosper. Tagana pihta mu herra, see on rahutsemise väärt eksitus, kui ma äieti aru saan, ja ma annan teile oma auusõna —

Vanhove. Ärge andke auusõna! Ta on süüdi. Ta on mulle ise seda ütelnud.

Prosper. Kuidas on seda teile ütelnud?

Vanhove. Kõik on ta mulle ütelnud.

Prosper. Kõik? Mis kõik, tont võtku? Ta ei või aru saada enese kohta asju ütelnud olla, mis mitte õiged ei ole?

Niirangule ei lähe ometi naesterah-
wa kuri keel.

Vanhove. Ma nõrdan teile, nõis! Ta
et te ta maha olele jättnud, arvatava
trudusemurdmise pärast, ja ümber
ilma reisite ja tagasitulite ja nüüd
teete nagu ei oleks ial armulugu teis
vahel olnud —

Prosper. Armu —

Vanhove. Ja.

Prosper (enesele) Oma emese meest usal-
dusemehena, see on vähemalt algupõ-
raline (kõvasti) ja seda on ta teile
siis ütelnud? Kui päris lihtsalt ütelnud?

Vanhove. Seda on ta ütelnud.

Prosper. Koh, see on ju isna tore. Ja teie
olite nüüd tulnud — ?

Vanhove. Ja.

Prosper. Et mulle ettepanekut teha — ?

Vanhove. Ja.

Prosper. Teineteiselle mõisa rehassa
torgata ?

Vanhove. Ei, et teid temaga äralepitada.

Prosper. Mis? Kuidas te ütlesite ?

Vanhove. Ma ütlesin, ma tahan teid
üks teiega äralepitada!

Prosper. Teie tahate mind ja teid -?

Vanhove. Äraltelitada. Minu maja
auu nõuab seda.

Prosper. Aa, teie maja auu - (enesele) see
on Australia saastelt pärit.

Vanhove (annab talle rätt) Nõnda siis,
armas herras von Bloek, üks sõber
annab teile rätt.

Prosper. (surub rätt) Teie olete väga
lahke, väga lahke! (Enesele) Liiga
lahke!

Vanhove. Tõhke ta õnnelikkuks!

Prosper. Õnnelikkuks? Ja, ja!

Vanhove. Ja tekkre mind õnnelikkuks!

Prosper. Teid ka. (Enesele) Tä ütlete
seda päris majesteetlikult. (Kõvasti)

Aga tühkat ja tuline, herras von Vanhove,
olite teie tõesti järelmõtelnud, mida
te mulle praegu siin soovitate?

Kui ma nüüd „ei“ ütlesin?

Vanhove. Oo, kui teie „ei“ ütlete, siis
surman ma teid!

Prosper. Siis sur — soo?

Vanhove. Päris tõesti. Vest ei pea mitte ühtlase, et teil ike ilusa arastuseväärilise naesterakva ära oliti eksitanud ja pärast ärapölanud.

Prosper. Ärapölanud! (Enesele) On tal aga sõnad.

Vanhove. Ah, siis walige.

Prosper. Armastuse ja surma wahel? Ah mu herra, ma walin kahewõitluse. Aga nii tõesti kui ma elan, see on kindlasti esimene kord, et üks mees kahewõitlusele lähel, sest et tema naene —

Vanhove. Mu herra, ärge segage minu naise nime asja seka —

Prosper. Tuhad ja tuline! Seda pean ma ju!

Vanhove. Ei, mu herra, seda ei pea teil mitte! Teie sõjariist? Ma jätan walimise teile.

Wilesteistruimnes etendus.

Endised. Susanne. Clarisse.

Susanne (enesele) Ah, nagu ma kartsin.

Clarisse (enesele) Wäljarutse?

Susanne (astub mõlemate waheli) So,
Prosper, Vanhove'i mõistusepõhjustel on
siis niisama wahel wõimust teie
ile, kui minu pisaratel?

Prosper (kangesti imestades) Mis?

Susanne. Pian ma siis teie jalgade ette
heitma, et teie auutunõmest õratada!

Vanhove (teda tagasi hoides) ja nõuata
te seda tõesti?

Prosper. Issand Jumal, mis see siis tähendab?

Susanne. Äi, armas sõber, Susanne ei ol-
nud ialgi süüdi. (Tasa) Laage unmeti
aru! (Kõwasti) Äi, mu sõber, ma ei ole
ial oma tõetusi murdnud, ja teie teo-
te seda wäga hästi. (Tasa) Rääkige
mulle järele.

Prosper (päris segaselt) Aga —

Susanne. Aga ial ei ole tõsist armastust
niisuguse tänamatusesega tasutud!

Prosper. Mina olen — ?!

Susanne (tasa) Kõkmetu inimene!

(Kõwasti) Ja kui teie tõesti mitte minu

auu päästämist ei taha —

Prosper (tasa) kllina?

Susanne. Siis surman ma ennast,
ja teie olite see, kus mulle surmahoobi
andis. Teie! Aga siis rääkige ometi,
rääkige ometi, rääkige ometi —

Prosper (ei tea, mis ta tegema peab.)

Mina pean — (enesele) Ma ei saagi
aru, aga ma pean teda sõnast (Vanhove)
Ma pean siis —

Vanhove. Ja muudugi peate te.

Prosper. Hääl küll siis, ma mõistan!

Ma mõistan — (enesele) mitte sõnagi.

Vanhove. Sellest ei ole küllalt, et teie mõis-
tate — mis teie vastate?

Prosper. Hääl küll, ma vastan, ma vastan —
(atsustavalt Susannele) ja see küsin, mu
pneili, mis te siin ütlete, on tõsi?

Susanne (õrnusega.) Oo, tõsi! (Tasa)

Hää! Bravo!

Prosper (enesele) Hää? Bravo? No oota!

(Kõvasti) Siis olite mulle truues jäänud,
teie wannute seda?

Susanne (õrnusega) Ah, ja tema küsitusel?

Vanhove. Herra, teie küsite veel?

Prosper (Vanhovei nätt suruodes) Ei, mu herra, ei, ma ei küsi enam.

Susanne (tasa) Wäga hää! Julgust!

Prosper (etawalt) Ja teie armastate mind?

Susanne. Oo! (Tasa) Nõnda on õige.

Prosper (tasa) Wäga õige! (Kõvasti) Ja mina, mu preili, mina armastan teid ka.

Susanne (tasa). Nõnda on õige!

Prosper (tasa) Wäga õige! (Kõvasti) ja ma rutsun seda herrat meie wastastiku armastuse tunnustajaks!

Susanne (tasa) Küüd on küllalt.

Prosper. Ja ma wotan teid ära.

Susanne. Aa!

Vanhove. Jaltsutage oma rõõmu!

Prosper. Ma wotan teid, sunnas teie taheti.

Vanhove. Üheskord ometi! (Lähel Claris-sega takapool.)

Susanne (tasa) Aga —

Prosper (tasa) Kõik waga õige! (Kõvasti)

Siis minu kaenlasse, Susanne, minu rinnale!

Susanne (taganedes) Aga ma palun-
Vanhove (ütleb ta Prosperi raissu.) Aga
 nüüd sa ilma häbenemata, Susanne,
 meie oleme ju oma keskel.

Prosper (Susannet kallustades) Minu
 kallid Susanne!

Susanne. Minu kallid Pros — (tasa)
 Teie äraandja!

Prosper (tasa) Teie ei saa enam laasi!
Kuuestiistruimmes etendus.

Endised. Bassonier. Thirion. Marthe.
Colomba. Kolm jatkimeest. Baptiste. Henri.
Jiis Paul.

Vanhove. Minu herrad, mul on auru,
 teile oma onutütre Susanne ja herra
 von Bloeki kihlust teda anda.

Hõik. Oaa!

Susanne. Kuidas? nii ruttu?

Hõik (piiravad Susanne ja Prosper
ümber ja soovivad õnne.)

Thirion (üksiselt, sinine kiri näes. See
weeritakse kohwi.) Kiri Colombale, mille
 ma rätte sain, kui tootüdruse ta tal-
 druse alla pistes — o, o, see õritus,

sellega ei ole ma sugugi enam kar-
junud, — shampanjier! Ma lämbun
ära — kes olikes seda — loeme õige:
Tõna ööse reisin ma ära, aga kau-
gel wõi lähedal, minu armas —
tema armas! See wilets! Tema nime-
tab Colombat oma armsaks! Kui ma
teda tunneksin! Allkirja ei ole.

(Murrab pakeri kuskelt korpku.)

Vanhove (kohwitassiga tema juure tul-
les.) Ah, Thirion, teie ei wota kohwi?
Ah, pagana pikta, mis näe te teete?
(Prosperile, kes kohwitassiga tuleb.)

Waadake omelt seda nägu —

Thirion (enesele) ja tema on majake-
ra, tema tunneb ehk oma külastuste
käenija. (Ünnab kokkupanatud pa-
beri Vanhove'i kätte.) Kes on seda kir-
jutanud?

Vanhove. Seda? (Loeb.)

Prosper. (reisis Vanhove'i selja taga Thiri-
oni käest, mida ta loeb.)

Vanhove (loeb) „Olen jälle siin.“

Thirion. Mis? Ta on jälle siin? Ta

ütles ju, et ta ära reisib!

Vanhove (loeb) „Minust tahetakse üli-
õpilast teha“

Thirion. Mis? Üliõpilast? — ei, minu
armas seisab sääl —

Vanhove (tema üle naerdes) Üliõpilast!
Siin see seisab ju — pliiatsiga kirjuta-
tud.

Thirion. Aga ei! tindiga — (Wõtab pa-
peri, teeb ta lakti ja näitab.) Siin, siin!

Prosper (kirja äratundes, enesele)

Kiri! (Wõtab kirja Vanhove'i näest ära.)

Vanhove (naerdes) Laske omuti waada-
ta!

Prosper. Ei, teie ei pea teda nägema!

Vanhove (nõrk aeg Thirioni näo üle naer-
des.) Mispärast siis mitte?

Thirion. Mis see peab tähendama?

Prosper (kohwi juures) See peab tähenda-
ma, ma ei taha kedagi usaldusmehes

Thirion. Tema, tema on see.

Vanhove (mitte aru saades) See kiri. —

Prosper. Ku jah, mina olen ta kirju-
tanud, mis siis sellest on?

Thirion. Tema! Lina! Teie! Minu
natusse all Colombale armastust awal-
dada!

Vanhove (hüppab) Colombale!

Prosper (algasid rehitades) Mis veel?

Vanhove (oma tükja tassil Thirioni
kätte andes.) Aga mu herrra, see on ju
naeruväärt. Täna hommisen palute
teie Marthe kätt, pärast lausnal tahate
teie Susannet wotta, ja selle wähe sees
leiate teie veel aega —

Thirion (nuttu) Colomba!

Colomba (tuleb) Mis on?

Vanhove (läheb rõõbliselt haawatud
taga poole.)

Prosper (Thirionile) Aga mis teile meel-
de tuleb! Kes mõtleb siis selle pääle, Co-
lombat armastada.

Thirion. Lina wilets!

Prosper (annab oma tassil Thirioni
kätte.) Aga ole ometi wait.

Thirion. Ja nimetad teda „minu armast“?

Prosper. See ei ole ju tõsi!

Vanhove. Täendage seoda, mu herrra, et

see täsi ei ole.

Prosper (kohmetult) Töendage (kaitab salaja kirja Susannele)

Susanne (ehmatades Clarissele) Kiri!

Clarisse (nurgesti kohkudes) Kiri!

(Susanne ja Clarisse „Kiri.“ ühesajal)

Vanhove ja Thirion. Töentage!

Prosper. Töendama pean ma! — Koh siis palun ma preili Susannet, oma pruuti, seda kirja waadata ja nimelt siinsamas. (Annab kirja Susanne kätte)

Vanhove (kaarab kirja enese kätte) olgu nõnda! Lugege, Susanne!

Prosper ja Susanne (ehmatavad, kui Vanhove kirja wõtab)

Susanne. Seda ei ole tarwis, armas söök! Ma tean, mis see on —

Vanhove. Teie teate?

Susanne. See on ainult noli — põlitage see paber ära.

Vanhove. Waadake ette, Susanne, teie õnn seisab naalu pääl.

Susanne (annab talle põlewa küünla)

Põletage ära! Põletage ära!

Vanhove (võtab süünlä ja astub lagasi, kirja põlema süüdates.)

Prosper (enesete) Ometu kiri sina, oled sa meile waewa maksnud.

Thirion (oma rauke tassiga) Tääl seisab aga ometi sees: minu armas.

Colomba. Mis?

Susanne. Ja, ja weel üks uudis, auustatud poea Colomba, meie paneme Marthe Pauliga paari.

Paul (wõlja korates) Oo, missugune õnn!

Colomba. See on siin?

Paul (juune ruttawa Marthe kätt suudeldes) Oo, kui onnelik ma olen!

Prosper (nõndasamuti) Ja mina alles!

Susanne (tasa) Teie - teie koht on Honolulu.

Prosper. Uhes oma naisega, ja!

Susanne. Lühidalt, kirjutadused seisab, et mina terve ilma pattide eest pean kannatama.

Prosper (tuka pääle näidates) Wiimase kirja järest - on ta ära põlenud?

Vanhove. Jumalale tänu, ja!

Clarisse. Susanne. Prosper. Jumalale tänu!

Lõpp.

